

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

កម្មវិធីសិក្សាលម្អិត

មុខវិជ្ជា

បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន

សម្រាប់

កម្រិតបឋមសិក្សា

២០១៨

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

លេខ: ២៩ អយក. ២៧

ប្រកាស

ស្តីពី

**ការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់កម្មវិធីសិក្សាលម្អិតគ្រប់មុខវិជ្ជា
កម្រិតបឋមសិក្សា**

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការកែតម្រូវរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២១៣/១៣៩៣ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការកែសម្រួលនិងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៤១៦/៣៦៨ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការកែសម្រួលនិងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៦៩/០១ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២០៧/០៣២ ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការអប់រំ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ១៥៦ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
- បានឃើញប្រកាសលេខ៣០២ អយក.ប្រក ចុះថ្ងៃទី៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តក្របខណ្ឌកម្មវិធីសិក្សាចំណេះទូទៅនិងអប់រំបច្ចេកទេស
- តាមសំណើរបស់គណៈកម្មការនិងអនុគណៈកម្មការកែលម្អកម្មវិធីសិក្សានិងសៀវភៅសិក្សាគោល

សម្រេច

ប្រការ១ ..

ប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើជាផ្លូវការ "កម្មវិធីសិក្សាលម្អិតគ្រប់មុខវិជ្ជាកម្រិតបឋមសិក្សា" ។

ទំព័រ ១ នៃ ២

ប្រការ២ ..

កម្មវិធីសិក្សាលម្អិតគ្រប់មុខវិជ្ជាកម្រិតបឋមសិក្សានេះ មានមាតិកាសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖

- សេចក្តីផ្តើម
- គោលបំណង
- គោលគំនិតសំខាន់ៗ
- របាយម៉ោងសិក្សា
- ការណែនាំអនុវត្ត
- ការវាយតម្លៃ
- តារាងកម្មវិធីសិក្សា

ខ្លឹមសារលម្អិតនៃកម្មវិធីសិក្សាលម្អិតគ្រប់មុខវិជ្ជាកម្រិតបឋមសិក្សាជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសនេះ។

ប្រការ៣ .-

បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលមានខ្លឹមសារផ្ទុយនឹងប្រកាសនេះត្រូវទុកជានិរាករណ៍។

ប្រការ៤ ..

អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលនិងហិរញ្ញវត្ថុ អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានអប់រំ អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានឧត្តមសិក្សា អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានគោលនយោបាយនិងផែនការ អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានយុវជន អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកីឡា អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានប្រធាននាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សា ប្រធាននាយកដ្ឋានបឋមសិក្សា ប្រធាននាយកដ្ឋានបណ្តុះបណ្តាលនិងវិក្រឹតការ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្តប្រកាសនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពតាមភារកិច្ចរៀងៗខ្លួនចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។

ថ្ងៃសុក្រ ១៧ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស.២៥៦២

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

Handwritten signature in blue ink over the seal.

បណ្ឌិតសភាចារ្យ ហង់ ជួន ណារ៉ុន

កន្លែងទទួល :

- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- ឧទ្ធរណ៍យុវជនក្រសួង អយក "ដើម្បីជូនជ្រាបជាព័ត៌មាន"
- អង្គការក្រោមឱវាទក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
- មន្ទីរអប់រំ យុវជន និងកីឡារាជធានី ខេត្ត
- ដូចប្រការ៤ "ដើម្បីអនុវត្ត"
- ឯកសារ កាលប្បវត្តិ អគ.អ

មុព្វកថា

ការអប់រំជាវិស័យគន្លឹះមួយក្នុងការរួមចំណែកអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស សំដៅជំរុញឱ្យសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ច រីកចម្រើន។ បច្ចុប្បន្ននេះ សង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ចមានការអភិវឌ្ឍនិងការរីកចម្រើនដែលជាកម្លាំងចលករជំរុញឱ្យមាន ការកែលម្អការអប់រំ ដើម្បីអាចឆ្លើយតបទៅនឹងការវិវត្តថ្មីៗរបស់សង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ច។ ប៉ុន្មានទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនៃ សតវត្សរ៍ទី២០និងដើមសតវត្សរ៍ទី២១នេះ សង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ចឈានដល់បរិបទថ្មីដែលមិនធ្លាប់មានកន្លងមកដោយ ពិភពលោកកាន់តែបើកចំហ ការប្រកួតប្រជែងកាន់តែស្រួចស្រាលជាងមុន វិស័យបច្ចេកវិទ្យា និងវិទ្យាសាស្ត្រកាន់តែ ទំនើបនិងប្រសើរឡើង។ កត្តាទាំងនេះនាំឱ្យប្រទេសប្រជាជាតិសាសន៍នានាខិតខំពង្រឹងធនធានមនុស្សរបស់ខ្លួន ដើម្បី តាមឱ្យទាន់និងអាចឈរជើងប្រកបដោយឧត្តមភាពក្នុងបរិបទថ្មីនៃសង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ចរបស់ពិភពលោក។

ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការរីកចម្រើនរបស់សង្គមនិងសេដ្ឋកិច្ចថ្មី ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានដាក់ចេញនូវការកែទម្រង់កម្មវិធីសិក្សាអប់រំចំណេះទូទៅដែលជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ឱ្យអ្នកសិក្សាអាចបន្តការសិក្សា និងទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលផ្សេងៗទៀត សំដៅលើកម្ពស់គុណភាពធនធានមនុស្សប្រកបដោយវិជ្ជាសម្បទា បំណិនសម្បទា ចរិយាសម្បទា និងកាយសម្បទា ដែលជាធាតុសំខាន់ក្នុងកម្មវិធីសិក្សា។ កម្មវិធីសិក្សាលម្អិតនេះ ចែកជាបីភូមិសិក្សាដាច់ដោយឡែកពីគ្នាតែប្រទាក់ក្រឡា និងគាំទ្រគ្នា។ កម្មវិធីសិក្សាលម្អិតកម្រិតបឋមសិក្សា បាន បន្ថែមម៉ោងសិក្សាច្រើនជាងមុនទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សា។ ការកែទម្រង់កម្មវិធីសិក្សានៅកម្រិតបឋមសិក្សា សំដៅ បណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកលក្ខណៈពេញលេញរបស់អ្នកសិក្សាលើផ្នែករាងកាយ បញ្ញា សីលធម៌ តម្លៃ និងបំណិន មូលដ្ឋានសម្រាប់ការអប់រំនៅកម្រិតបន្ត ដើម្បីឱ្យក្លាយខ្លួនជាបុគ្គលល្អដែលមានប្រយោជន៍សម្រាប់ខ្លួនឯង គ្រួសារ សហគមន៍ ប្រទេសជាតិ និងពិភពលោក។

ក្រសួង សង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា កម្មវិធីសិក្សាលម្អិតនេះនឹងបម្រើជាប្រយោជន៍ដ៏មានប្រសិទ្ធភាពក្នុង ការអភិវឌ្ឍសៀវភៅសិក្សាគោល សម្ភារៈឧបទេស ឯកសារជំនួយនានាក្នុងការរៀននិងបង្រៀន និងឧបករណ៍ពិនិត្យ តាមដាន វាយតម្លៃផ្សេងៗ។

ក្រសួង សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុតចំពោះអនុគណៈកម្មការមុខវិជ្ជាឯកទេសទាំងអស់ លេខាធិការដ្ឋានកែលម្អកម្មវិធីសិក្សានិងសៀវភៅសិក្សាគោល នាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សា និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ ទាំងអស់ដែលបានចូលរួមនិងដើរតួនាទីស្នូលក្នុងការសម្របសម្រួល ព្រមទាំងដឹកនាំរៀបចំកាត់តែងកម្មវិធីសិក្សា លម្អិតនេះឱ្យបានសម្រេចជាផ្លូវការឡើងនាពេលនេះ។ *៣៧៥/១៦*

ថ្ងៃ ព្រហស្បតិ៍ ១២ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៨
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៨
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

បណ្ឌិតសភាចារ្យ ហង់ ជួន ណារ៉ុន

អារម្ភកថា

ក្របខណ្ឌកម្មវិធីសិក្សាចំណេះទូទៅនិងអប់រំបច្ចេកទេសរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានបញ្ចូលការអប់រំបំណិនជីវិតដែលជាមុខវិជ្ជាគោលដូចមុខវិជ្ជាដទៃទៀតដែរ ទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាជាតិទៅកម្រិតបឋមសិក្សាចាប់ពីថ្នាក់ទី៤ដល់ទី៦។

ឯកសារកម្មវិធីសិក្សាលម្អិតបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានសម្រាប់បឋមសិក្សាត្រូវបានរៀបចំឡើងទាក់ទងទៅនឹងប្រធានបទដែលជាតម្រូវការរបស់មូលដ្ឋាន។ កម្មវិធីសិក្សានេះរួមមាន ប្រធានបទដែលទាក់ទងនឹងកសិកម្ម សេវាកម្ម សិប្បកម្មខ្នាតតូច សហគ្រិនភាព ភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងបញ្ហាសង្គម។ ឯកសារនេះជាមូលដ្ឋានជួយដល់គណៈគ្រប់គ្រងសាលា គ្រូបង្រៀនក្នុងការជ្រើសរើសប្រធានបទ រៀបចំកាលវិភាគវិធីសាស្ត្របង្រៀន និងរង្វាយតម្លៃសម្រាប់ការអនុវត្តកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន នៅថ្នាក់ទី៤ ទី៥ និងទី៦ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនិងមាននិរន្តរភាពព្រមទាំងផ្តល់ឱកាសឱ្យសិស្សានុសិស្សក្នុងការអភិវឌ្ឍបំណិនដើម្បីរស់នៅក្នុងសង្គម។

អនុគណៈកម្មការមុខវិជ្ជាឯកទេសបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន រង់ចាំទទួលរាល់មតិយោបល់កែលម្អពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋានដើម្បីរួមចំណែកក្នុងការធ្វើឱ្យការអនុវត្តកម្មវិធីសិក្សាលម្អិតនេះកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

អនុគណៈកម្មការមុខវិជ្ជាឯកទេសបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន

មាតិកា

ប្រកាស.....	i
មុព្វកថា.....	iii
អរម្មកថា.....	iv
មាតិកា.....	v
១- សេចក្តីផ្តើម.....	1
២- គោលបំណង.....	2
៣- គោលគំនិតៗសំខាន់ៗ.....	2
៤- របាយម៉ោងសិក្សា.....	4
៥- ការណែនាំអនុវត្ត.....	4
៦- ការវាយតម្លៃ.....	7
៧- តារាងកម្មវិធីសិក្សា.....	12
៧.១- លទ្ធផលរំពឹងទុកថ្នាក់ទី៤.....	12
៧.២- លទ្ធផលរំពឹងទុកថ្នាក់ទី៥.....	14
៧.៣- លទ្ធផលរំពឹងទុកថ្នាក់ទី៦.....	17
៧.៤- កម្មវិធីសិក្សាលម្អិតថ្នាក់ទី៤.....	19
៧.៥- កម្មវិធីសិក្សាលម្អិតថ្នាក់ទី៥.....	29
៧.៦- កម្មវិធីសិក្សាលម្អិតថ្នាក់ទី៦.....	36
៨- ឯកសារយោង.....	45
៩- បញ្ជីឈ្មោះគណៈកម្មការ.....	46

១- សេចក្តីផ្តើម

ប្រទេសជាច្រើនលើសកលលោក រួមទាំងប្រទេសកម្ពុជាផងដែរ កំពុងយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងលើ ការបង្រៀនបំណិនជីវិត ដើម្បីឱ្យអ្នកសិក្សាមានចំណេះដឹង បំណិន ដើម្បីអភិវឌ្ឍខ្លួនឱ្យក្លាយជាពលរដ្ឋល្អ ពលករ ជំនាញ ពលរដ្ឋពេញលេញ និងចេះរស់នៅជាមួយគ្នា។ នៅថ្ងៃទី១៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡាបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនូវក្របខណ្ឌកម្មវិធីសិក្សាចំណេះទូទៅ និងអប់រំបច្ចេកទេស ក្នុងនោះបាន បញ្ចូលការអប់រំបំណិនជីវិតជាមុខវិជ្ជាគោលដូចមុខវិជ្ជាដទៃទៀតដែរ។

សម្រាប់បឋមសិក្សាបានកំណត់ឱ្យបង្រៀន២ម៉ោងសិក្សាក្នុងមួយសប្តាហ៍ ដែល១ម៉ោងសិក្សាមានរយៈពេល៤០នាទី។

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងក្របខណ្ឌកម្មវិធីសិក្សាចំណេះទូទៅ និងអប់រំបច្ចេកទេស ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា បានបង្កើតក្របខណ្ឌកម្មវិធីសិក្សាអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនៅថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ ដែលអាចអនុវត្តបានទាំងការអប់រំក្នុងប្រព័ន្ធ និងក្រៅប្រព័ន្ធ។

បំណិនមូលដ្ឋានត្រូវបង្រៀនដល់អ្នកសិក្សាទាំងអស់ ដោយបញ្ចូលក្នុងមុខវិជ្ជាភាសាខ្មែរ គណិតវិទ្យា វិទ្យាសាស្ត្រ និងសិក្សាសង្គម ចាប់ពីថ្នាក់ទី១ដល់ទី១២ ។

បំណិនអាជីពជាបំណិនទាំងឡាយណា ដែលផ្តោតលើសមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈជាក់ស្តែង ហើយចែកជាបីផ្នែកទៀត គឺបំណិនមូលដ្ឋាន សហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំ និង បំណិនបច្ចេកទេស។ បំណិនទាំងនេះបង្រៀននៅក្នុង កម្មវិធីសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ពីថ្នាក់ទី៤ ដល់ថ្នាក់ទី៩ ហើយការអប់រំបច្ចេកទេសបង្រៀននៅក្នុងកម្មវិធី សិក្សាអប់រំបច្ចេកទេស ថ្នាក់ទី១០ ទី១១ និងទី១២។

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡាបានផ្តល់លទ្ធភាពដល់សាលារៀន ក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីសិក្សាបំណិនជីវិត តាមមូលដ្ឋាន ដោយសហការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ។ ក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង សាលារៀនជួបការលំបាកជាច្រើន ហើយសមត្ថភាពយល់ដឹងរបស់គ្រូចំពោះកម្មវិធីសិក្សាបំណិនជីវិតនៅមានកម្រិត។ បញ្ហាប្រឈមក្នុងការអនុវត្តនេះបណ្តាលមកពី ការខ្វះគ្រូឯកទេសបំណិនជីវិត ខ្វះថវិកា ខ្វះកម្មវិធីសិក្សា និងខ្វះសៀវភៅ សិក្សា។

- កន្លងមកក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានអភិវឌ្ឍឯកសារមួយចំនួនសម្រាប់ការអប់រំបំណិនជីវិតដូចជា៖
- ឯកសារណែនាំស្តីពីការអនុវត្តកម្មវិធីសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន សម្រាប់សាលារៀន សហគមន៍ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល គឺជាឯកសារជំនួយដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ ដើម្បីអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សាបំណិន ជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដោយបានបង្ហាញពីរបៀបនៃការអនុវត្តនៅឆ្នាំ២០០៦។
- ឯកសារកម្មវិធីសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន គឺជាឯកសារជំនួយដល់គ្រូបង្រៀនបំណិនជីវិតដែលមាន ២០ម៉ូឌុល ជាឧទាហរណ៍សម្រាប់ការជ្រើសរើសនៅឆ្នាំ២០០៦។
- ឯកសារណែនាំការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន បានបកស្រាយលំនាំបង្រៀន និងរៀនបំណិនជីវិតតាម មូលដ្ឋានលើមេរៀនស្តីពីការដាំដុះ និងចិញ្ចឹម ដើម្បីឱ្យសិស្សក្លាយជាអ្នកផលិត។
- ឯកសារណែនាំគ្រូការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ចេញផ្សាយដោយនាយកដ្ឋានមធ្យមសិក្សា ឆ្នាំ២០១៥។ ចាប់ពីឆ្នាំ២០២០តទៅ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡានឹងអភិវឌ្ឍឯកសារបន្ថែមទៀត ដើម្បីជាជំនួយដល់ សាលារៀនក្នុងការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដូចជា៖
- កម្មវិធីសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានសម្រាប់បឋមសិក្សា
- សៀវភៅសម្រាប់សិស្ស និងសៀវភៅសម្រាប់គ្រូ
- សម្ភារបង្រៀននិងរៀន និងសម្ភារឧបទេស។ល។

២- គោលបំណង

គោលបំណងនៃការសិក្សាមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានគឺធានាឱ្យសិស្សមាន៖

- **វិជ្ជាសម្បទា** : ស្វែងយល់ពីបញ្ហាសង្គម និងបទពិសោធន៍ពាក់ព័ន្ធនឹងប្រពៃណី សង្គមកិច្ច សុខភាព បរិស្ថាន ព្រមទាំងអាជីពងាយៗដែលមានក្នុងមូលដ្ឋាន។
- **បំណិនសម្បទា** : អនុវត្តចំណេះដឹង ការច្នៃប្រឌិតបង្កើតថ្មី ទំនាក់ទំនងល្អ ការសម្រេចចិត្ត និងដំណោះស្រាយបញ្ហាខ្លួនឯង គ្រួសារ និងសង្គមប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។
- **ចរិយាសម្បទា** : បណ្តុះការគិតបែបវិជ្ជមាន អធ្យាស្រ័យល្អ ស្មោះត្រង់ គ្រប់គ្រងខ្លួនឯង និងលើកស្ទួយ សុខមាលភាពខ្លួនឯង គ្រួសារ សង្គមប្រកបដោយភាពសុខដុមរមនា។

បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ជាមុខវិជ្ជាមួយដែលផ្តល់ឱ្យអ្នកសិក្សាមានឱកាសក្នុងការទទួលបាន ផ្នែកចំណេះដឹង បំណិន និងការអនុវត្តតាមរយៈការចូលរួមលើកកម្ពស់ជីវភាពគ្រួសារ និងសង្គម។ កម្មវិធីសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានមានសមាសភាគដូចខាងក្រោម៖

- ១- កសិកម្ម
- ២-សេវាកម្ម
- ៣-សិប្បកម្ម
- ៤-សហគ្រិនភាព និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ
- ៥-បញ្ហាសង្គម

៣- គោលគំនិតសំខាន់ៗ

៣.១- បំណិនមូលដ្ឋាន

បំណិនមូលដ្ឋានជាបំណិនចាំបាច់ដែលអ្នកសិក្សាគ្រប់រូបត្រូវតែទទួលបាន ដើម្បីជាគ្រឹះដ៏រឹងមាំសម្រាប់ការរស់នៅ។ បំណិនមូលដ្ឋានរួមមាន ចំណេះដឹងទូទៅ បំណិនបុរេវិជ្ជាជីវៈ ឬបំណិនការងារ និងគុណតម្លៃផ្ទាល់ខ្លួន។ បំណិនមូលដ្ឋាននេះត្រូវបានបញ្ជ្រាបទៅក្នុងមុខវិជ្ជា ភាសាខ្មែរ គណិតវិទ្យា វិទ្យាសាស្ត្រ និងសិក្សាសង្គម។

៣.២- បំណិនបច្ចេកទេស

- **ផ្នែកកសិកម្ម**
  - ការរៀបចំសួនដីចម្រុះ ការបណ្តុះកូនឈើ ការផលិតដីកំប៉ុស្ត...
  - ដំណាំផ្លែ៖ ត្រប់ ត្រសក់ ល្អៅ ល្អុង ម្ទេសហាវី ម្រះ ពោត សណ្តែកបាយ ឱឡើក សណ្តែកកូរ សណ្តែក បារាំង ត្រឡាច ប៉េងប៉ោះ ននោង...
  - ដំណាំដើម និងស្លឹក៖ ត្រកូន ស្ពៃក្រញ៉ាញ់ ស្ពៃចង្កី៖ អំពៅ ស្ពៃខៀវ ស្ពៃជើងទា ស្ពៃក្តោប ស្ពៃផ្កា ខ្ទឹមស្លឹក សណ្តែកបណ្តុះ ខាត់ណា ផ្សិតចំបើង សាលាដ អំពៅ...
  - ដំណាំមើម : ឆៃថាវ ដំឡូងផ្កា ដំឡូងមី ខ្ទឹមបារាំង...
  - ការចិញ្ចឹមសត្វ : មាន់ ជន្លេន ត្រី ទា ជ្រូក ទន្សាយ គោ ពពែ កង្កែប អន្ទង់...

- **ផ្នែកសិប្បកម្មខ្នាតតូច:** មេរៀនសិប្បកម្មខ្នាតតូច ការផលិតស្រោមសំបុត្រ ថង់ក្រដាស ការបត់ក្រដាសបង្កើតជារូបផ្សេងៗ ការសុទ្ធរូបវត្ថុអនុស្សាវរីយ៍ពីដីឥដ្ឋ ការត្បាញក្រដាសពណ៌ ទ្រនាប់កែវ ទ្រនាប់ចាន ការផលិតវត្ថុអនុស្សាវរីយ៍ជាវត្ថុផ្សេងៗអំពី វណ្ណី រំពាក់ សំបកខ្យង ខ្មៅ ឬស្លឹកត្នោត ក្រដាសពណ៌ ឬកំណាត់...
- **ផ្នែកសេវាកម្ម :** សេវាកម្ម ការលក់វត្ថុអនុស្សាវរីយ៍ ការលក់ទំនិញ តំណាប់ចេក តំណាប់អំពិលទុំ ត្រីងៀត ការរឹម ការរៀបចំសណ្តាប់ធ្នាប់ក្នុងគេហដ្ឋាន និងថ្នាក់រៀន ការបង្ហាញផ្លូវភ្ញៀវ ការរៀបចំផ្កាដាក់ចូ ឬត្រក បដិសណ្ឋារកិច្ច ជ្រក់សណ្តែកបណ្តុះ...

៣.៣- សហគ្រិនភាព និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ

- **សហគ្រិនភាព :** គឺជាដំណើរការនៃការបើកអាជីវកម្មថ្មីមួយដែលដំបូងជាអាជីវកម្មតូចមួយសម្រាប់ផ្តល់ជូននូវផលិតផលមួយ ឬសេវាសម្រាប់លក់ឬដូរ។ ប្រធានបទដែលទាក់ទងនឹងសហគ្រិនភាពមាន ការសន្សំប្រាក់ ការចង់បាននិងតម្រូវការ ផែនការហិរញ្ញវត្ថុ កម្ចីប្រាក់ មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការបង្កើតមុខរបរ ផែនការផ្ទាល់ខ្លួន គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ចំណូលចំណាយ ការធ្វើផែនការការងារ ការរៀបចំផែនការដើម្បីអនាគត ការបង្កើតមុខរបរដោយ...។
- **ភាពជាអ្នកដឹកនាំ :** គឺជាអ្នកដែលមានអនុភាព ឬឥទ្ធិពលទៅលើបុគ្គល ឬបណ្តុះចិត្តអ្នកនៅជុំវិញខ្លួនឱ្យសកម្មក្នុងក្រុមឬអង្គភាព ហើយជួយពួកគេ (បុគ្គលនិងក្រុមនោះ) ឱ្យបង្កើតគោលដៅ និងនាំពួកគេឆ្ពោះទៅសម្រេចគោលដៅ គាំទ្រអ្នកដែលស្វែងរកឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរតាមដានពីស្ថានភាពនៅជុំវិញ និងធ្វើឱ្យពួកគេកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។ ប្រធានបទដែលទាក់ទងភាពជាអ្នកដឹកនាំមានការប្រាស្រ័យទាក់ទង ការរៀបចំផែនការសម្រាប់អនាគត ការធ្វើកំណត់ត្រាផ្ទាល់ខ្លួនប្រចាំថ្ងៃ ការរៀបចំកិច្ចប្រជុំ ការសរសេរសុន្ទរកថា ការកាន់កម្មវិធី ការធ្វើផែនការការងារ ការលើកទឹកចិត្ត ការសម្របសម្រួល...។

៣.៤- បញ្ហាសង្គម

- ផ្នែកសង្គមមានដូចជា ខ្ញុំជានរណា ស្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ ការលើកទឹកចិត្ត ការជួយមិត្ត អាហារូបត្ថម្ភ ខ្ញុំដឹងពីសិទ្ធិរបស់ខ្ញុំ យេនឌ័រ ការចងក្រងក្រុម ការពេញចិត្តចំពោះរាងកាយរបស់ខ្ញុំ ការស្តាប់ និងការរៀន អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ បំណុលវណ្ណៈ គ្រឿងញៀន គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ គ្រោះមហន្តរាយ ...។

៤- របាយការណ៍សិក្សា

ក្របខណ្ឌកម្មវិធីសិក្សាចំណេះទូទៅ និងអប់រំបច្ចេកទេសបានកំណត់ឱ្យបង្រៀនមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ចំនួន៣៥សប្តាហ៍ក្នុងមួយឆ្នាំសិក្សា។

របាយម៉ោងសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានសម្រាប់បឋមសិក្សា ត្រូវបានបែងចែកដូចក្នុងតារាងខាងក្រោម៖

ថ្នាក់ទី	ចំនួនម៉ោងក្នុងមួយវិធីសិក្សា
៤	- ១ឆ្នាំសិក្សា៖ ២ម៉ោងសិក្សា x ៣៥សប្តាហ៍ = ៧០ម៉ោងសិក្សា - ១សប្តាហ៍៖ ២ម៉ោងសិក្សា - ១ម៉ោងសិក្សាមានរយៈពេល ៤០នាទី
៥	- ១ឆ្នាំសិក្សា៖ ២ម៉ោងសិក្សា x ៣៥សប្តាហ៍ = ៧០ម៉ោងសិក្សា - ១សប្តាហ៍៖ ២ម៉ោងសិក្សា - ១ម៉ោងសិក្សាមានរយៈពេល ៤០នាទី
៦	- ១ឆ្នាំសិក្សា៖ ២ម៉ោងសិក្សា x ៣៥សប្តាហ៍ = ៧០ម៉ោងសិក្សា - ១សប្តាហ៍៖ ២ម៉ោងសិក្សា - ១ម៉ោងសិក្សាមានរយៈពេល ៤០នាទី

៥- ការណែនាំអនុវត្ត

ឯកសារកម្មវិធីសិក្សាលម្អិតបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងការណែនាំអនុវត្តត្រូវបានកសាងឡើងដើម្បី៖

- បង្កភាពងាយស្រួលដល់សាលារៀនក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ឱ្យឆ្លើយតបតាមតម្រូវការជាក់ស្តែងនៃមូលដ្ឋាន
- ផ្តល់ការណែនាំអំពីរបៀបជ្រើសរើសមេរៀន និងរបៀបនៃការរៀបចំប្រធានបទសិក្សា ដែលមិនមាននៅក្នុង កម្មវិធីសិក្សាលម្អិតបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននេះ
- ផ្តល់នូវលំនាំនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀននិងរៀន និងរង្វាយតម្លៃ
- លើកទឹកចិត្តអ្នកពាក់ព័ន្ធឱ្យផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះតម្រូវការដែលមាននៅក្នុងសហគមន៍ និងចូលរួម ចំណែកអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ ។

ដើម្បីសម្រេចគោលបំណង និងធ្វើឱ្យការអនុវត្តកម្មវិធីសិក្សាលម្អិតបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅកម្រិតបឋម សិក្សាទទួលបានជោគជ័យ គោលការណ៍មួយចំនួនត្រូវបានអនុវត្តរួមមាន៖

- ១- ការបង្រៀនគឺជាសកម្មភាពសម្របសម្រួលការរៀនរបស់សិស្ស ដើម្បីឱ្យពួកគេមានវិជ្ជាសម្បទា បំណិនសម្បទា និងចរិយាសម្បទា ដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រ គោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល ឬវិធីចម្រុះ
- ២- ការបង្រៀនគឺជាសកម្មភាពជួយលើកទឹកចិត្តសិស្ស ឱ្យចេះរៀនដោយខ្លួនឯងយ៉ាងសកម្ម មានប្រសិទ្ធភាព និងទទួលខុសត្រូវ ដើម្បីស្វែងយល់ ធ្វើវិចារ និងអនុវត្តចំណេះដឹងសម្រាប់ការសិក្សា និងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ ដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រទំនើប ដូចជាសហការ សង្កេត និងគម្រោង
- ៣- ការបង្រៀនត្រូវបន្តពង្រឹងនិងពង្រីកចំណេះដឹង បទពិសោធន៍ ទេពកោសល្យ និងចំណង់ចំណូលចិត្តរបស់សិស្ស ដើម្បីឱ្យពួកគេស្រឡាញ់ និងផ្តល់តម្លៃដល់ការសិក្សា
- ៤- ការបង្រៀនត្រូវតែផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងវិស្វកម្មជុំវិញ តាមរយៈការប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រ និងសម្ភារឧបទេស រួមទាំងបច្ចេក វិទ្យាព័ត៌មាននិងសារគមនាគមន៍សម្បូររូប និងមានបច្ចុប្បន្នភាព។

ដើម្បីអនុវត្តគោលការណ៍នេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនិងប្រសិទ្ធផល លោកគ្រូ អ្នកគ្រូត្រូវទទួលបានការពង្រឹង សមត្ថភាពរយៈពេលខ្លី និងការបណ្តុះបណ្តាលនៅតាមគ្រឹះស្ថានបណ្តុះបណ្តាលគ្រូលើគោលការណ៍រៀននិងបង្រៀន

និងរង្វាយតម្លៃ។ វិធីសាស្ត្របង្រៀននិងរៀនត្រូវបានអនុវត្តតាមគោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល ដោយប្រើវិធីសាស្ត្រ ការសិក្សាតាមបែបវិវេក ការសិក្សាផ្នែកលើបញ្ហា ការសិក្សាតាមបែបគម្រោង ការសិក្សាតាមបែបចម្រុះ និងការសិក្សា បែបពិគ្រោះយោបល់ ឬការហាត់ការ ។

៥.១- ការជ្រើសរើសប្រធានបទ

ដើម្បីរៀបចំប្រធានបទសម្រាប់មុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន នាយកសាលា និងគ្រូបង្រៀនត្រូវរៀប ចំជ្រើសរើសប្រធានបទតាមគោលការណ៍ដូចខាងក្រោម៖

- សម្រាប់សាលាបឋមសិក្សាត្រូវបង្រៀន២ម៉ោង/សប្តាហ៍

របាយម៉ោងសម្រាប់បឋមសិក្សា(ថ្នាក់ទី៤ដល់ទី៦)			
ល.រ	ប្រធានបទសិក្សា	ចំនួនម៉ោងក្នុង១សប្តាហ៍	ចំនួនសប្តាហ៍
១	កសិកម្ម	១	៣៥
២	សេវាកម្ម		
៣	សិប្បកម្ម		
៤	បញ្ហាសង្គម		
៥	សហគ្រិនភាព និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ	១	
	សរុបម៉ោង/សប្តាហ៍	២ម៉/សប្តាហ៍	៣៥សប្តាហ៍

- សាលារៀនអាចជ្រើសរើសដូចខាងក្រោម៖

ក. ជម្រើសទី១

- បំណិនបច្ចេកទេស បង្រៀន៣៥ម៉ោងក្នុង១ឆ្នាំ
- បំណិនសហគ្រិនភាព និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ បង្រៀន៣៥ម៉ោងក្នុង១ឆ្នាំ

ខ. ជម្រើសទី២

- បញ្ហាសង្គម បង្រៀន៣៥ម៉ោងក្នុង១ឆ្នាំ
- បំណិនសហគ្រិនភាព និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ បង្រៀន៣៥ម៉ោងក្នុង១ឆ្នាំ

គ. ជម្រើសទី៣

- បំណិនបច្ចេកទេស និងបញ្ហាសង្គម បង្រៀន៣៥ម៉ោងក្នុងមួយឆ្នាំ
- បំណិនសហគ្រិនភាព និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ បង្រៀន៣៥ម៉ោងក្នុង១ឆ្នាំ

ក្នុងករណីដែលសាលារៀនពុំបានជ្រើសរើសប្រធានបទណាមួយនៅក្នុងផ្នែកកសិកម្ម សិប្បកម្ម សេវាកម្ម និងបញ្ហាសង្គម ដែលមាននៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាលម្អិតបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន សាលារៀនអាចជ្រើសរើសប្រធាន បទផ្សេងៗដែលសមស្របតាមមូលដ្ឋានយកមកបង្រៀនបាន។ ការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀន និងការវាយតម្លៃ គ្រូត្រូវ អនុវត្តតាមលំនាំដូចខាងលើ។

៥.២- គោលវិធី និងវិធីសាស្ត្របង្រៀន

គោលវិធីបង្រៀន

ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពក្នុងការបង្រៀនមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ឱ្យទទួលបានលទ្ធផលតាមការគ្រោងទុកនៃមេរៀននីមួយៗ គោលវិធីមួយចំនួនត្រូវបានយកមកអនុវត្ត រួមមាន៖

- ១- ប្រជុំគណៈគ្រប់គ្រងសាលាដើម្បីកំណត់អាទិភាពនៃមេរៀនតាមជំពូកនីមួយៗសម្រាប់កម្រិតថ្នាក់ដែលមានការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធដូចជា អាជ្ញាធរដែនដី សហគមន៍ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងសិស្សានុសិស្ស
- ២- សិក្សាពីតម្រូវការសិក្សារបស់សិស្ស ដោយផ្តល់អាទិភាពលើភាគរយខ្ពស់នៃការចង់បានរបស់សិស្ស
- ៣- អនុវត្តវិធីសាស្ត្រសិស្សរួមជួរមណ្ឌល គឺការសិក្សាតាមបែបវិវេក ការសិក្សាផ្អែកលើបញ្ហា ការសិក្សាតាមបែបគម្រោង និងការសិក្សាតាមបែបចម្រុះ។

វិធីសាស្ត្របង្រៀន

ដើម្បីសម្រេចបានគោលវិធីទាំងនេះ លំនាំនៃការបង្រៀននិងរៀនបំណិនជីវិតត្រូវអនុវត្តដូចតទៅ៖

- ១- ការសិក្សាស្រាវជ្រាវតាមបែបវិវេក: ជាការសិក្សាតាមរយៈការប្រមូលព័ត៌មាន ការចងក្រងព័ត៌មាន វិភាគ បកស្រាយ និងវាយតម្លៃព័ត៌មានដោយមានឯកសារតម្កល់ស្នាដៃត្រឹមត្រូវ និងមានគំនិតផ្តួចផ្តើមរៀបចំផែនការដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាដែលកើតមានឡើងនៅក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគេ។
- ២- ការសិក្សាជាក្រុម: ជាការសិក្សាដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីឱ្យមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្ម ព្រមទាំងចែករំលែកបទពិសោធន៍ និងចំណេះដឹងទៅវិញទៅមក។
- ៣- ការសិក្សាតាមបែបគម្រោង : គឺជាការសិក្សាតាមរយៈការបង្កើតលទ្ធផល និងបកស្រាយពន្យល់លទ្ធផល។
- ៤- ការសិក្សាតាមបែបចម្រុះ: ជាការសិក្សាដោយប្រើវិធីផ្សេងៗជាច្រើនក្នុងការបង្រៀន និងតម្រូវទៅតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង។
- ៥- ការសិក្សាបែបពិគ្រោះយោបល់ ឬការហាត់ការ :
 ជាវិធីសាស្ត្រមួយផ្សេងទៀតដែលអាចឱ្យសិស្សរៀនក្នុងរូបភាពជាការហាត់ការ ទៅតាមលំនាំដូចខាងក្រោម៖
  - ស្វែងយល់ពីប្រធានបទដែលត្រូវរៀន អាចជាបញ្ហាសង្គម ឬអាជីពងាយ
  - ប្រមូលព័ត៌មាន និងបទពិសោធន៍ពីសហគមន៍លើប្រធានបទដែលត្រូវរៀន
  - វិភាគព័ត៌មានដើម្បីរកដំណោះស្រាយ
  - អភិវឌ្ឍផែនការសកម្មភាពងាយៗដែលសិស្សដឹកនាំ ដោយមានការចូលរួមពីសហគមន៍
  - អនុវត្តផែនការសកម្មភាពនៅតាមសហគមន៍ ដោយមានការគាំទ្រពីអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន
  - ឆ្លុះបញ្ចាំង និងវាយតម្លៃលើការបង្រៀននិងរៀនលើប្រធានបទ។

គ្រូបង្រៀនត្រូវបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល និងបានអនុវត្តជាក់ស្តែងផ្ទាល់ខ្លួនជាមុន ដើម្បីជ្រើសរើសយកវិធីសាស្ត្រណាមួយយកមកអនុវត្តចំពោះការបង្រៀនមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដែលបង្កលក្ខណៈឱ្យសិស្សអនុវត្តច្រើនជាងទ្រឹស្តី។

៦- ការវាយតម្លៃ

ការវាយតម្លៃសិស្សក្នុងការរៀនបំណិនជីវិតផ្ដោតលើទិដ្ឋភាពបីយ៉ាង៖

• ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាសម្បទា

ជាការវាយតម្លៃដែលផ្ដោតលើខ្លឹមសារជាក់លាក់ ដែលជួយអ្នកសិក្សាឱ្យសម្រេចចិត្តបានត្រឹមត្រូវដោយផ្អែកលើព័ត៌មានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយក្នុងប្រធានបទសិក្សា។ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យវាយតម្លៃនឹងផ្ដោតលើចំណេះដឹងដែលទទួលបានការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងសម្រាប់ខ្លួនឯង និងការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងសម្រាប់គ្រួសារ និងសហគមន៍។

• ការអភិវឌ្ឍបំណិនសម្បទា

ការវាយតម្លៃនេះផ្ដោតលើបំណិនដែលបានសិក្សា ដោយជ្រើសរើសក្នុងចំណោមបំណិនបុរេវិជ្ជាជីវៈការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មនិងការងារ និងបច្ចេកទេសទៅតាមប្រធានបទ និងតម្រូវការរបស់សិស្ស។ ការវាយតម្លៃលើបំណិនសម្បទាមានដូចជា : ការប្រាស្រ័យទាក់ទង ការកំណត់គោលដៅ ការដោះស្រាយបញ្ហា ការសម្រេចចិត្ត ការធ្វើផែនការ ការចាត់ចែង ការគ្រប់គ្រងពេលវេលា ការគិតបែបពិចារណា ការមានហេតុផល ការងារជាក្រុម...។

• ការអភិវឌ្ឍចរិយាសម្បទា

ជាការវាយតម្លៃសិស្សដែលបានអភិវឌ្ឍតាមរយៈការសិក្សាមេរៀនបំណិនជីវិត មានលក្ខណៈអនុវត្តជាក់ស្ដែង ហើយឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់ពួកគេ។ ការវាយតម្លៃលើចរិយាសម្បទាមានដូចជា : ការឱ្យតម្លៃលើខ្លួនឯង ភាពស្មោះត្រង់ ឥរិយាបថវិជ្ជមាន ការគ្រប់គ្រងកំហឹង ការទទួលខុសត្រូវ...។

គោលការណ៍នៃការវាយតម្លៃ ត្រូវបានកំណត់ជាពីរផ្នែក ការវាយតម្លៃចំណេះដឹង និងការវាយតម្លៃលើការងារប្រតិបត្តិ។

៦.១- ការវាយតម្លៃចំណេះដឹង

ជាការវាយតម្លៃលើសំណេរបញ្ចប់មេរៀន ដើម្បីពិនិត្យម្រិតយល់ដឹងរបស់សិស្សលើខ្លឹមសារមេរៀន។ ការវាយតម្លៃសំណេរនេះផ្តល់ពិន្ទុដល់សិស្ស៤០%នៃពិន្ទុសរុប១០។ ការវាយតម្លៃនេះក៏ដូចជាការវាយតម្លៃ ចំណេះដឹងលើមុខវិជ្ជាផ្សេងទៀតដែរ ដើម្បីយកពិន្ទុជាក់ក្នុងប័ណ្ណវាយតម្លៃការសិក្សារបស់សិស្សម្នាក់ៗ។ គ្រូអាចមើលគំរូខាងក្រោម ដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃលើសំណេរ និងកែកិច្ចការសិស្ស។ បន្ទាប់មកបម្លែងពិន្ទុ : ០-១ខ្សោយ ២-៣មធ្យម ៣.២៥-៤ល្អ ដើម្បីបញ្ចូលទៅក្នុងតារាងបូកសរុបរង្វាយតម្លៃការសិក្សារបស់សិស្ស។

ខាងក្រោមនេះជាឧទាហរណ៍គំរូការវាយតម្លៃសម្រាប់មេរៀនបំណិនជីវិតផ្នែកសង្គម(អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ)។

១. ចំណេះដឹងដែលទទួលបាន (០១ពិន្ទុ)

ក. តើមូលហេតុអ្វីដែលបណ្តាលឱ្យកើតមានអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ? (០.២៥ពិន្ទុ)

.....

ខ. តើការកើតមានអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារបង្កឱ្យមានផលប៉ះពាល់អ្វីខ្លះ? (០.២៥ពិន្ទុ)

.....

គ. តើប្អូនគួរធ្វើយ៉ាងដូចម្តេចដើម្បីការពារកុំឱ្យកើតមានអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ? (០.៥០ពិន្ទុ)

.....

២. ការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងដែលទទួលបានសម្រាប់ខ្លួនឯង (០១ពិន្ទុ)

តើប្អូនត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីការពារខ្លួនអ្នកឱ្យចៀសផុតពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ?

.....

៣. ការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងដែលទទួលបានសម្រាប់គ្រួសារ និងសហគមន៍ (០២ពិន្ទុ)

តើប្អូនត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីការពារគ្រួសារ និងសហគមន៍របស់អ្នកឱ្យចៀសផុតពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ?

.....

- ❖ គ្រូអាចរៀបចំការវាយតម្លៃសម្រាប់មេរៀនផ្សេងៗទៀត ដែលជាបំណិនបច្ចេកទេស (កសិកម្ម សិប្បកម្ម សេវាកម្ម) និងសហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំ។

៦.២- ការវាយតម្លៃការងារប្រតិបត្តិ

ការវាយតម្លៃនេះ គឺផ្តោតលើលទ្ធផលរំពឹងទុកដែលបានពីការងារប្រតិបត្តិផ្ទាល់របស់សិស្ស តាមកម្រិតថ្នាក់នីមួយៗ ជាបុគ្គល ក្រុម ឬជាការងារគម្រោង។ ការវាយតម្លៃការងារប្រតិបត្តិត្រូវបានផ្តល់ពិន្ទុជាបុគ្គល ឬជាក្រុមដែលមាន៦០%នៃពិន្ទុសរុប។ តាមរយៈសកម្មភាពនេះយើងអាចមើលឃើញសិស្សអភិវឌ្ឍបំណិនសម្បទា និងចរិយាសម្បទារបស់គេដែលនឹងត្រូវកត់ត្រាក្នុងតារាងខាងក្រោម។ (សិស្សប្រើទម្រង់ខាងក្រោមដើម្បីធ្វើស្វ័យវាយតម្លៃដោយប្រើខ្មៅដៃ ចំណែកត្រូវប្រើទម្រង់នេះដើម្បីវាយតម្លៃសិស្សម្នាក់ៗដែរ)។

ប្រធានបទ៖.....ឈ្មោះ.....ភេទ.....
 ថ្នាក់.....ភូមិ.....ឃុំ/សង្កាត់.....
 ស្រុក/ខណ្ឌ.....ខេត្ត/ក្រុង.....

- ⊕ សមត្ថភាពមិនទាន់សម្រេចបាន
- ⊖ សមត្ថភាពកំពុងទទួលបាន
- ⊙ សមត្ថភាពទទួលបានពេញលេញ

ល.រ	បំណិនដែលបានអភិវឌ្ឍ	ស្ថានភាព		
		⊕ ខ្សោយ	⊖ មធ្យម	⊙ ល្អ
១	ការប្រាស្រ័យទាក់ទង : ខ្ញុំបង្ហាញពីគោលបំណង និងគំនិតច្បាស់លាស់ ហើយបញ្ជាក់ឡើងវិញ។ ខ្ញុំ តែងតែស្តាប់ដោយយកចិត្តទុកដាក់ ហើយមិនដែលមានទំនាស់ឡើយ។			
២	ការកំណត់គោលដៅ : ខ្ញុំដឹងច្បាស់ពីអ្វីដែលខ្ញុំត្រូវធ្វើនៅពេលធំឡើង ហើយអំណត់ព្យាយាមដើម្បីសម្រេចគោលដៅនោះ។			

៣	ការដោះស្រាយបញ្ហា : ខ្ញុំអាចកំណត់បានដំណោះស្រាយ ច្រើនចំពោះបញ្ហាមួយ ហើយវិធីសមស្របដំណោះស្រាយសមស្របដែលខ្ញុំអាចដោះស្រាយបាន។			
៤	ការសម្រេចចិត្ត : ខ្ញុំតែងតែប្រមូលព័ត៌មាន និងភស្តុតាងជាច្រើន ឬពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកមាន បទពិសោធន៍មុននឹងធ្វើការសម្រេចចិត្ត។			
៥	ការធ្វើផែនការ : ខ្ញុំដឹងថាត្រូវធ្វើអ្វី? ហេតុអ្វី? ធ្វើពេលណា? ធនធានអ្វី? ធ្វើយ៉ាងដូចម្តេច?			
៦	ការគ្រប់គ្រងពេលវេលា : ខ្ញុំចេះប្រើប្រតិទិន ធ្វើផែនការប្រចាំថ្ងៃ ដើម្បីសម្រេចការងាររបស់ខ្ញុំ។			
៧	ការគិតបែបពិចារណា : ខ្ញុំតែងតែសួរខ្លួនឯងថា ប្រសិនបើខ្ញុំធ្វើដូចនេះ អ្វីនឹងកើតឡើង? តើមានជម្រើសផ្សេងទៀតដែលប្រសើរ ជាងនេះដែរឬទេ?			
៨	ការមានហេតុផល : ខ្ញុំតែងសួររកហេតុផល អំណះអំណាង និងភស្តុតាងច្បាស់លាស់។			
៩	ការងារក្រុម : ខ្ញុំជាសមាជិកសកម្ម ស្តាប់យោបល់អ្នកដទៃ និងជួយនាំក្រុមឱ្យសម្រេចជោគជ័យ។			
១០	ការឱ្យតម្លៃលើខ្លួនឯង : ខ្ញុំគិតវិជ្ជមានពីខ្លួនឯង និងសាទរចំពោះ ជោគជ័យដែលខ្លួនធ្វើ។			
១១	ភាពស្មោះត្រង់ : ខ្ញុំតែងតែនិយាយពីការពិត ទទួលខុសត្រូវ ចំពោះអ្វីដែលខ្ញុំបានធ្វើ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ខ្ញុំតែងតែបញ្ចេញទស្សនៈរបស់ខ្ញុំចំពោះការពិតនោះ។			

១២	ភរិយាបថវិជ្ជមាន : ខ្ញុំមានចិត្ត និងគំនិតទូលំទូលាយ ឱ្យតម្លៃអ្នកដទៃ និងទទួលការរិះគន់ដោយរីករាយ។ គំនិតវិជ្ជមាន នាំឱ្យ មាន ទង្វើវិជ្ជមាន នាំឱ្យមាន អារម្មណ៍វិជ្ជមាន ។			
១៣	ការយល់ចិត្តគ្នា : ខ្ញុំតែងតែដាក់ខ្លួនខ្ញុំក្នុងស្ថានភាពអ្នកដទៃ ហើយសួរខ្លួនឯងថា ប្រសិនបើខ្ញុំជាគាត់ តើខ្ញុំគួរធ្វើយ៉ាងណា?			
១៤	ការគ្រប់គ្រងកំហឹង : ខ្ញុំតែងតែព្យាយាមយល់ពីបញ្ហាឱ្យបានច្បាស់ បន្ទាប់មករាប់ពី១ដល់១០ មុននឹងឆ្លើយតប។ ខ្ញុំក៏ព្យាយាមបង្ហាញពីហេតុផល ដើម្បីឱ្យដៃគូបានយល់ និងស្ងប់ចិត្ត។			
១៥	ការទទួលខុសត្រូវ : ខ្ញុំទទួលស្គាល់ការពិត និងកែលម្អចំណុច ខ្លះខាតរបស់ខ្ញុំ។			
១៦	កម្រងស្នាដៃ : ឯកសាររបាយការណ៍ និងផលិតផល។			

តារាងខាងលើជាទម្រង់ណែនាំគ្រូ សម្រាប់ការវាយតម្លៃលទ្ធផលរំពឹងទុករបស់សិស្ស លើបំណិនសម្បទា និងចរិយាសម្បទាដែលបានអភិវឌ្ឍពីការរៀនមេរៀនបំណិនជីវិត។ សិស្សត្រូវបានវាយតម្លៃ និងកំណត់លំដាប់ ពិន្ទុដូចខាងក្រោម៖

ល.រ	កម្រិតសិក្សា	លំដាប់ពិន្ទុ			ផ្សេងៗ
		ខ្សោយ	មធ្យម	ល្អ	
១	បឋមសិក្សា	១-២.៥	៣-៤	៤-៦	

តារាងមុកសរុបឆ្ងាយតម្លៃការសិក្សារបស់សិស្សប្រចាំថ្នាក់

ប្រធានបទ៖.....ថ្នាក់.....

ឈ្មោះ៖.....ភេទ.....ភូមិ.....ឃុំ

/សង្កាត់.....ស្រុក/ខណ្ឌ.....ខេត្ត/ក្រុង.....

- ⊗ សមត្ថភាពមិនទាន់សម្រេចបាន
- ⊖ សមត្ថភាពកំពុងទទួលបាន
- ⊕ សមត្ថភាពទទួលបានពេញលេញ។

ល.រ	ឈ្មោះសិស្ស	តេស្តចំណេះដឹង			តេស្តការងារប្រតិបត្តិ					
		វិជ្ជាសម្បទា			បំណិនសម្បទា			ចរិយាសម្បទា		
		ខ្សោយ ⊗	មធ្យម ⊖	ល្អ ⊕	ខ្សោយ ⊗	មធ្យម ⊖	ល្អ ⊕	ខ្សោយ ⊗	មធ្យម ⊖	ល្អ ⊕
១										
២										
៣										
៤										
៥										
៦										
៧										
៨										
៩										
១០										
១១										
១២										
១៣										
១៤										
១៥										
១៦										
១៧										

ថ្ងៃ..... ខែ..... ឆ្នាំច សិរិទ្ធិស័ក ព.ស ២៥៦២
 ..... ថ្ងៃទី..... ខែ..... ឆ្នាំ២០១៨
 គ្រូប្រចាំថ្នាក់

សមាសភាព	លទ្ធផលរំពឹងទុក
ជំពូកទី១. កសិកម្ម ១- សួនដីវះចម្រុះ ២- ដំណាំគ្រប់ ៣- ដំណាំត្រកូន ៤- ដំណាំឆៃថាវ ៥- ការចិញ្ចឹមមាន់	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ការរៀបចំសួនដីវះចម្រុះ ការដាំដំណាំ និងការចិញ្ចឹមសត្វ - ប្រាប់ប្រភេទរុក្ខជាតិជាឱសថ រុក្ខជាតិលម្អ រុក្ខជាតិផ្តល់អាហារ - ប្រាប់ផលប្រយោជន៍រុក្ខជាតិ បច្ចេកទេសនៃការដាំដំណាំ និងការចិញ្ចឹមសត្វបានត្រឹមត្រូវ បំណិនសម្បទា - ផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹង និងចែករំលែកបទពិសោធន៍នៃការដាំ និងការចិញ្ចឹមសត្វដល់សហគមន៍ - គ្រប់គ្រង និងសង្កេតតាមដាន ការដាំ និងចិញ្ចឹមសត្វ - អនុវត្តការដាំដុះ និងចិញ្ចឹមសត្វបានត្រឹមត្រូវ - ដោះស្រាយបញ្ហា និងស្រាវជ្រាវបន្ថែមក្នុងការដាំដំណាំ និងចិញ្ចឹមសត្វ - សរសេរចងក្រងឯកសារពីដំណើរការ និងលទ្ធផលការដាំ និងចិញ្ចឹម ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីឧស្សាហ៍ព្យាយាមអត់ធ្មត់ ទទួលខុសត្រូវ មានភាពក្លាហាន សហការក្នុងក្រុម - បណ្តុះស្មារតីស្រឡាញ់ចូលចិត្តដាំដំណាំ និងចិញ្ចឹមសត្វ - បង្កើនចំណូលរសេដ្ឋកិច្ចក្នុងគ្រួសារតាមរយៈការដាំ និងចិញ្ចឹម - បណ្តុះទម្លាប់ និងគំនិតស្រាវជ្រាវពីដំណាំ និងការចិញ្ចឹម
ជំពូក២. សិប្បកម្មខ្នាតតូច ១- សិប្បកម្មខ្នាតតូច ២- ការផលិតស្រោមសំបុត្រ និងថង់ក្រដាស ៣- ការផលិតផ្កា និងសត្វ ពីក្រដាស ៤- ការសូន្យបរិក្ខេបផ្សេងៗពីដីឥដ្ឋ	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់និយមន័យ ប្រភេទសិប្បកម្មខ្នាតតូចបានត្រឹមត្រូវ - ពណ៌នាពីសារប្រយោជន៍សិប្បកម្មខ្នាតតូច ការផលិតស្រោមសំបុត្រ ថង់ក្រដាស ផ្កា សត្វដែលធ្វើពីក្រដាស - ប្រាប់ពីប្រភេទ ទំហំឬខ្នាតវត្ថុដែលត្រូវផលិតបានត្រឹមត្រូវ - រៀបរាប់បានពីធនធាន វត្ថុធាតុដើម ក្នុងមូលដ្ឋានបម្រើដល់ផ្នែកសិប្បកម្មបានក្បោះក្បាយ បំណិនសម្បទា - ប្រើប្រាស់ធនធានដែលមានក្នុងមូលដ្ឋាន សម្រាប់បម្រើដល់ការផលិត - អនុវត្តការផលិតស្រោមសំបុត្រ ផ្កា សូន្យបបានត្រឹមត្រូវ

	- ស្រាវជ្រាវ បង្កើនការច្នៃប្រឌិត រចនាវត្ថុផ្សេងៗប្រកបដោយសោភ័ណភាពដើម្បីទាក់ទាញ - ផ្សព្វផ្សាយបទពិសោធន៍ដល់សហគមន៍ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់ទទួលខុសត្រូវ ឧស្សាហ៍ព្យាយាម និងមានស្មារតីសហការក្នុងក្រុម - បង្កើនទម្លាប់ដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមបានសមស្រប - បណ្តុះគំនិតច្នៃប្រឌិត និងមានស្មារតីប្រុងប្រយ័ត្ន - បណ្តុះស្មារតីថែរក្សា ការពារបរិស្ថាន
ជំពូក៣. សេវាកម្ម ១- សេវាកម្ម ២- មុខទំនិញ ៣- តំណាងចេកហាល ៤- សណ្តាប់ធ្នាប់ក្នុងគេហដ្ឋាន និងក្នុងថ្នាក់រៀន ៥- ការបង្ហាញផ្លូវភ្ញៀវ	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់និយមន័យ ប្រភេទសេវាកម្ម ទំនិញ បានក្លោះក្លាយ - រៀបរាប់ផលប្រយោជន៍នៃសេវាកម្ម តំណាងចេក សណ្តាប់ ធ្នាប់ ក្នុងគេហដ្ឋាន ថ្នាក់រៀន និងការបង្ហាញផ្លូវភ្ញៀវ បានក្លោះក្លាយ - ពណ៌នាមុខទំនិញ និងតម្រូវការរបស់អតិថិជន - រៀបរាប់ពីសណ្តាប់ធ្នាប់ក្នុងគេហដ្ឋាន ថ្នាក់រៀន និងរបៀបបង្ហាញផ្លូវភ្ញៀវ បំណិនសម្បទា - ផ្សព្វផ្សាយពីសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ - បង្ហាញពីសេវាកម្មផ្សេងៗដែលមាននៅក្នុងសហគមន៍ - បង្ហាញពីការទុកដាក់សម្ភារៈប្រើប្រាស់ក្នុងផ្ទះ និងថ្នាក់រៀនឱ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អ - អនុវត្តការធ្វើតំណាងចេក រៀបចំសណ្តាប់ធ្នាប់គេហដ្ឋាននិងថ្នាក់រៀន និងបង្ហាញផ្លូវភ្ញៀវបានត្រឹមត្រូវ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់នៃការប្រាស្រ័យទាក់ទង - បង្កើនភាពស្និទ្ធស្នាល និងជួយគ្នាទៅវិញទៅមក - បណ្តុះទម្លាប់ឱ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អក្នុងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ
ជំពូក៤. សហគ្រិនភាព និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ ១- ការសន្សំប្រាក់ ២- ការប្រាស្រ័យទាក់ទង ៣- ធាតុផ្សំនៃចំណងមិត្តភាព ៤- ការចង់បាន និងតម្រូវការ	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់និយមន័យ ប្រភេទនៃការសន្សំ និងសារៈសំខាន់ - ប្រាប់ពីរបៀបប្រាស្រ័យទាក់ទង និងធាតុផ្សំនៃចំណងមិត្តភាព - ប្រាប់ពីការចង់បាន និងតម្រូវការបានច្បាស់លាស់ បំណិនសម្បទា - ដាក់ប្រាក់សន្សំជាក្រុមដោយមានការកត់ត្រាច្បាស់លាស់ - កំណត់ពីភាពខុសគ្នារវាងការចង់បាន និងតម្រូវការ

	- បង្កើតចំណងមិត្តភាពបានយូរអង្វែង ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់នៃការសន្សំជាបុគ្គល ឬជាក្រុម - បណ្តុះទម្លាប់ នៃការប្រាស្រ័យទាក់ទង និងចំណងមិត្តភាព - បណ្តុះទម្លាប់ចំណាយតាមតម្រូវការកំណត់
ជំពូក៥. បញ្ហាសង្គម ១- ខ្ញុំជានរណា ២- ស្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ ៣- ការលើកទឹកចិត្ត ៤- ការជួយមិត្ត ៥- អាហារូបត្ថម្ភ ៦- សិទ្ធិកុមារ	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់ពីខ្លួនឯងបានក្បោះក្បាយ - រៀបរាប់បានពីអត្ថប្រយោជន៍នៃស្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ និងអាហារូបត្ថម្ភ - ប្រាប់បានពីរបៀបលើកទឹកចិត្ត ការជួយមិត្ត និងការយល់ដឹងពីសិទ្ធិកុមារ បំណិនសម្បទា - បង្ហាញអត្ថន័យស្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍បានច្បាស់លាស់ - កំណត់បាននូវប្រភេទអាហារូបត្ថម្ភសម្រាប់ទ្រទ្រង់រាងកាយ - អនុវត្តនូវការលើកទឹកចិត្ត ការជួយមិត្ត និងការប្រើប្រាស់សិទ្ធិកុមារ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់គោរពស្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ - បណ្តុះទម្លាប់បរិភោគអាហារដែលមានជីវជាតិគ្រប់គ្រាន់ - បណ្តុះស្មារតីក្នុងការលើកទឹកចិត្ត ការជួយមិត្ត និងការប្រើប្រាស់សិទ្ធិកុមារ

៧.២- លទ្ធផលរំពឹងទុកថ្នាក់ទី៥

សមាសភាព	លទ្ធផលរំពឹងទុក
ជំពូក១. កសិកម្ម ១- ការរៀបចំសួនដីចម្រុះ ២- ដីកំប៉ុស្តគោក ៣- ដីកំប៉ុស្តទឹក ៤- ដំណាំម្រះ ៥- ដំណាំពោត ៦- ដំណាំស្ពៃ ៧- ការចិញ្ចឹមជន្លេន	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់របៀបដាំ របៀបចិញ្ចឹម និងវិធីធ្វើដីកំប៉ុស្តបានច្បាស់លាស់ - រៀបរាប់ប្រភេទដំងី និងសត្វល្អិតចង្រៃ - ប្រាប់ពីប្រភេទរុក្ខជាតិ និងសារប្រយោជន៍របស់រុក្ខជាតិនីមួយៗ បានត្រឹមត្រូវ(ជាឱសថ សម្រាប់លម្អ និងផ្តល់ជាអាហារ) បំណិនសម្បទា - ប្រមូលព័ត៌មានពីបច្ចេកទេសដាំ ការចិញ្ចឹម និងធ្វើដីកំប៉ុស្ត - អនុវត្តការដាំដុះ ការចិញ្ចឹម ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពដើម្បីបង្កើនចំណូលសេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារ - ស្វែងរកតម្រូវការទីផ្សារ និងបត់បែនតាមតម្រូវការទីផ្សារ

	- ផ្សព្វផ្សាយចែករំលែកបទពិសោធន៍ ការដាំ ការចិញ្ចឹម និងការផលិតដឹកប៉ុស្តិ៍នៅក្នុងមូលដ្ឋាន - ស្វែងយល់ពីមូលហេតុ ដោះស្រាយបញ្ហាដែលកើតមាន ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីឧស្សាហ៍ព្យាយាម អំណត់អត់ធ្មត់ ទទួលខុសត្រូវរាល់ការងារ - បណ្តុះស្មារតីចូលរួមកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន - បង្កើនទម្លាប់ស្រាវជ្រាវពីការដាំ និងការចិញ្ចឹម - បណ្តុះស្មារតីសាមគ្គី សហការ មិនមានការរើសអើង និងមានទំនាក់ទំនងល្អ - បណ្តុះគំនិតត្រិះរិះ ពិចារណា ដោះស្រាយបញ្ហាក្នុងគ្រួសារ និងមូលដ្ឋាន
ជំពូក២. សិប្បកម្មខ្នាតតូច ១- ការផលិតប្រអប់ដាក់វត្តអនុស្សាវរីយ៍ ២- ការផលិតទ្រនាប់កែវ និងចាន	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់ពីរបៀបផលិត ផលប្រយោជន៍ ប្រអប់ដាក់វត្តអនុស្សាវរីយ៍ ទ្រនាប់កែវ និងចាន - រៀបរាប់បានពីធនធានក្នុងមូលដ្ឋានបម្រើដល់ផ្នែកសិប្បកម្ម បំណិនសម្បទា - ស្វែងយល់តម្រូវការ និងកែច្នៃ - អនុវត្តបានការផលិតប្រអប់ដាក់វត្តអនុស្សាវរីយ៍ ទ្រនាប់កែវ និងចាន - គ្រប់គ្រង សហការ ចាត់ចែងការងារក្រុម - ចែករំលែកបទពិសោធន៍ និងចូលរួមអភិវឌ្ឍផលិតផលក្នុងសហគមន៍ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីគាំទ្រផលិតផលក្នុងមូលដ្ឋាន - បណ្តុះស្មារតីម្ចាស់ការទទួលខុសត្រូវ ច្នៃប្រឌិត - បណ្តុះស្មារតីស្រឡាញ់ ព្យាយាមអត់ធ្មត់ក្នុងការងារ
ជំពូក៣. សេវាកម្ម ១- ជ្រក់សណ្តែកបណ្តុះ ២- ការលក់ទំនិញ	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់ពីវិធីធ្វើ និងសារប្រយោជន៍ជ្រក់សណ្តែកបណ្តុះ ប្រកបដោយគុណភាព អនាម័យ - ប្រាប់ពីចំណូលចំណាយជ្រក់សណ្តែកបណ្តុះ បំណិនសម្បទា - ស្វែងរកព័ត៌មានទីផ្សារ និងការផ្គត់ផ្គង់ - អនុវត្តបានការធ្វើជ្រក់សណ្តែកបណ្តុះប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និងអនាម័យ - បង្ហាញ ផ្សព្វផ្សាយពីសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ - ច្នៃប្រឌិតសុវត្ថិភាព សោភ័ណភាព ការរៀបចំបានប្រសើរ - បញ្ចុះបញ្ចូលអតិថិជន និងស្វែងយល់ពីតម្រូវការអតិថិជន

	- ផ្តល់សេវាដល់អតិថិជន និងទាន់ពេលវេលា - បង្កើតទំនាក់ទំនងល្អជាមួយអតិថិជន ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីឱ្យមានសុជីវធម៌ល្អ ឥរិយាបថល្អ និងទំនាក់ទំនងល្អជាមួយអតិថិជន - បណ្តុះទម្លាប់មានអនាម័យ និងសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ - បណ្តុះគំនិតចាត់ចែង គ្រប់គ្រង បញ្ចុះបញ្ចូលអតិថិជន
ជំពូក៤. សហគ្រិនភាព និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ ១- ផែនការហិរញ្ញវត្ថុ ២- កម្ចីប្រាក់ ៣- មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការបង្កើតមុខរបរ ៤- ផែនការផ្ទាល់ខ្លួន	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់និយមន័យ និងសារប្រយោជន៍នៃការធ្វើផែនការហិរញ្ញវត្ថុ កម្ចីប្រាក់ មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការបង្កើតមុខរបរ និងការធ្វើផែនការផ្ទាល់ខ្លួន បំណិនសម្បទា - រៀបចំអនុវត្តផែនការហិរញ្ញវត្ថុងាយៗ - សង្កេត តាមដាន និងកែតម្រូវនូវចំណុចខ្វះខាតលើផែនការ - ស្វែងយល់ពីប្រភេទកម្ចីផ្សេងៗ និងមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការបង្កើតមុខរបរ - សហការចែករំលែកបទពិសោធន៍ - ពិគ្រោះយោបល់នឹងអ្នកជំនាញ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា - ញែកភាពខុសគ្នារវាងប្រភេទកម្ចីផ្សេងៗ ចរិយាសម្បទា - គ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងធនធាន ទទួលខុសត្រូវចំពោះការងារ - បណ្តុះស្មារតីសម្រេចចិត្តមុនទទួលប្រាក់កម្ចី - ចែករំលែកព័ត៌មាន និងបទពិសោធន៍ - បណ្តុះទម្លាប់គ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុផ្ទាល់ខ្លួន - បណ្តុះស្មារតីក្នុងការធ្វើផែនការផ្ទាល់ខ្លួន និងអនុវត្តតាមផែនការដែលបានធ្វើ
ជំពូក៥. បញ្ហាសង្គម ១- យេនឌ័រ ២- ការចងក្រងក្រុម ៣- ការពេញចិត្តចំពោះរាងកាយរបស់ខ្ញុំ ៤- ការស្តាប់ក្នុងការរៀន	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់និយមន័យ តួនាទីយេនឌ័រ ការចងក្រងក្រុម ការពេញចិត្តចំពោះរាងកាយ ការស្តាប់ក្នុងការរៀន - រៀបរាប់ពីសារៈសំខាន់នៃការស្តាប់ក្នុងការរៀន - ប្រាប់ផលប៉ះពាល់នៃការរើសអើងយេនឌ័រក្នុងគ្រួសារ និងសង្គម បំណិនសម្បទា - ពន្យល់ពីការរើសអើង និងមិនរើសអើងរវាងស្រីនឹងប្រុស - ពន្យល់ពីការសហការ និងការបើកចិត្តទូលាយក្នុងការទទួលយក និងកែលំអ - បញ្ឈប់ការរើសអើងក្នុងគ្រួសារ និងសង្គម

	- ជ្រើសរើសឱកាសសមស្រប និងសម្របខ្លួនទៅនឹងមជ្ឈដ្ឋានជុំវិញ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីឱ្យមានបម្រុងប្រយ័ត្ន និងទទួលខុសត្រូវ - បណ្តុះស្មារតីស្មោះត្រង់ និងលើកទឹកចិត្ត - ទំនុកចិត្ត ស្រឡាញ់ថែរក្សា និងការពារនូវអ្វីដែលខ្លួនមាន

៧.៣- លទ្ធផលរំពឹងទុកថ្នាក់ទី៦

សមាសភាព	លទ្ធផលរំពឹងទុក
ជំពូក១. កសិកម្ម ១- ដំណាំននោង ២- ដំណាំសណ្តែកកូរ ៣- ដំណាំខ្នឹមស្លឹក ៤- ការចិញ្ចឹមត្រី	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់របៀបធ្វើគម្រោងដាំ និងចិញ្ចឹមបានច្បាស់លាស់ - រៀបរាប់ផលប្រយោជន៍នៃការដាំ និងការចិញ្ចឹមបានត្រឹមត្រូវ - ប្រាប់ពីរបៀបប្រមូលផល និងវិធីរក្សាទុកឱ្យបានត្រឹមត្រូវ បំណិនសម្បទា - អនុវត្តការដាំ និងចិញ្ចឹមទទួលបានផលល្អ - ផ្សព្វផ្សាយ ចែករំលែកបទពិសោធន៍ដល់សហគមន៍ - ដោះស្រាយរាល់បញ្ហាប្រឈម ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះគំនិតស្រឡាញ់ចូលចិត្តក្នុងការដាំ និងការចិញ្ចឹម - បណ្តុះស្មារតី ទទួលខុសត្រូវ សហការ ទំនាក់ទំនងល្អ - បង្កើតគំនិតច្នៃប្រឌិត ស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេសថ្មីៗ
ជំពូក២. សិប្បកម្មខ្នាតតូច ការផលិតវត្ថុអនុស្សាវរីយ៍អំពី វល្លិ ស្លឹកត្នោត សំបកខ្យង ក្រដាសពណ៌ កំណាត់	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ប្រភេទ ទំហំប្រឌិត ទម្រង់វត្ថុដែលត្រូវផលិត និងផលប្រយោជន៍នៃការផលិតអនុស្សាវរីយ៍ - រៀបរាប់ពីធនធានវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់ផលិតវត្ថុអនុស្សាវរីយ៍ ក្នុងមូលដ្ឋានបម្រើដល់ផ្នែកសិប្បកម្មបានសព្វគ្រប់ - រៀបរាប់វិធីធ្វើវត្ថុអនុស្សាវរីយ៍បានក្បោះក្បាយ បំណិនសម្បទា - ជ្រើសរើសវត្ថុធាតុដើមបានត្រឹមត្រូវ - ផលិតដោយភាពច្នៃប្រឌិត និងរចនាបានស្អាតល្អ - បង្កើនទំនាក់ទំនងក្នុងក្រុម ឬសហគមន៍ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីសហការ ទំនាក់ទំនង ទទួលខុសត្រូវ - បណ្តុះគំនិតច្នៃប្រឌិត ប្រុងប្រយ័ត្ន ថែរក្សាបរិស្ថាន - បណ្តុះស្មារតីគាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តប្រើប្រាស់ផលិតផលក្នុងស្រុក

ជំពូក៣. សេវាកម្ម ១- ប្រភេទទំនិញ និងសុពលភាពទំនិញ ២- ត្រីវង្ស ៣- តំណាងស្វាយ ៤- តំណាងអំពិល	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ប្រភេទនៃមុខទំនិញ និងសុពលភាពទំនិញ - រៀបរាប់ពីវិធីធ្វើ និងសារប្រយោជន៍នៃការផ្តល់សេវា ត្រីវង្ស តំណាងស្វាយ តំណាងអំពិល មុខទំនិញប្រកប ដោយគុណភាព និងអនាម័យ - ប្រាប់បានពីចំណូលចំណាយនៃការផ្តល់សេវា ត្រីវង្ស តំណាងស្វាយ តំណាងអំពិល បំណិនសម្បទា - បង្ហាញពីសុវត្ថិភាពចំណីអាហារដល់អតិថិជន - ច្នៃប្រឌិតចំណីអាហារតាមតម្រូវការអតិថិជន - ផ្សព្វផ្សាយបទពិសោធន៍ ពីការផ្តល់សេវាកម្ម ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីសហការ ទំនាក់ទំនង ទទួលខុសត្រូវ - បណ្តុះគំនិតច្នៃប្រឌិត និងប្រកបដោយស្មារតីប្រុងប្រយ័ត្ន - បណ្តុះភាពក្លាហាន ស្រឡាញ់ ថែរក្សាបរិស្ថាន និងមានសុជីវធម៌ ល្អក្នុងការផ្តល់សេវា - បណ្តុះគំនិតចាត់ចែងគ្រប់គ្រង និងបញ្ចុះបញ្ចូលអតិថិជន
ជំពូក៤. សហគ្រិនភាព និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ ១- គ្រឹះស្ថានធានាគារ និងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ២- កម្ចីប្រាក់(ត) ៣- ការសន្សំប្រាក់ ៤- ចំណូល និងចំណាយ ៥- ផែនការការងារ ៦- ការរៀបចំផែនការសម្រាប់អនាគត ៧- ការបង្កើតមុខរបរងាយៗ ៨- ការប្រាស្រ័យទាក់ទង	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ពីគ្រឹះស្ថានធានាគារ និងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ - រៀបរាប់របៀបធ្វើផែនការការងារ និងតម្រូវការចាំបាច់ - ប្រាប់ពីរបៀបគ្រប់គ្រង និងចាត់ចែង - ប្រាប់ពីមូលដ្ឋានគ្រឹះ និងសារប្រយោជន៍នៃកិច្ចសន្យាកម្ចី បំណិនសម្បទា - បង្កើនឱកាសការងារស្វែងយល់និងពិភាក្សាជាមួយអ្នកជំនាញ - ពិនិត្យ ពិចារណាបានច្បាស់លាស់មុននឹងកម្ចីប្រាក់ - កត់ត្រា និងគណនាចំណូលចំណាយបានត្រឹមត្រូវ - ចាត់ចែង គ្រប់គ្រងអារម្មណ៍ បញ្ចុះបញ្ចូលអតិថិជន - សរសេរកិច្ចសន្យាកម្ចីងាយៗ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់គោរពកិច្ចសន្យា និងទទួលខុសត្រូវ - បណ្តុះទម្លាប់ស្មោះត្រង់ ខុស្សាហ៍ព្យាយាម អត់ធុត់ និងប្រុងប្រយ័ត្ន - បណ្តុះស្មារតីសហការ ទំនាក់ទំនង បង្កើនភាពស្និទ្ធស្នាលជាមួយសហគមន៍
ជំពូក៥. បញ្ហាសង្គម ១- អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ២- បំណុលវិណ្ឌុក	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់ពីមូលហេតុនិងវិធីទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ បំណុលវិណ្ឌុក គ្រឿងញៀន គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ និងគ្រោះមហន្តរាយ

៣- គ្រឿងញៀន ៤- គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ៥- គ្រោះមហន្តរាយ	- ប្រាប់ពីបញ្ហាដែលកើតឡើងជុំវិញមជ្ឈដ្ឋានរស់នៅ - ប្រាប់ពីរបៀបបង្កើតក្រុមបណ្តាញតាមដាន បំណិនសម្បទា - បង្កើតយុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយអប់រំពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ - បំណុលវិជ្ជាជីវៈ គ្រឿងញៀន គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ គ្រោះមហន្តរាយ - បង្កើតក្រុមមិត្តអប់រំមិត្ត - បង្កើតបណ្តាញពិនិត្យតាមដាននិងផ្តល់ព័ត៌មាន - កំណត់ពីមូលហេតុដោះស្រាយបញ្ហាដែលកើតមាន ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់ធ្វើកិច្ចការមានប្រយោជន៍ក្នុងសង្គម - បណ្តុះគំនិតពិចារណា ដោះស្រាយបញ្ហា ទទួលខុសត្រូវ ទំនាក់ទំនងក្នុងមូលដ្ឋាន - បណ្តុះស្មារតីសហការ ចែករំលែកធនធាន និងពេលវេលា

៧.៤- កម្មវិធីសិក្សាលម្អិតថ្នាក់ទី៤

ខ្លឹមសារ	លទ្ធផលរំពឹងទុក	ម៉ោង
ជំពូក១. កសិកម្ម		
មេរៀនទី១ សួនដីចម្រុះ ១- ការជ្រើសរើសប្រភេទរុក្ខជាតិ ២- ការរៀបចំដី ៣- ការដាំ ៤- ការថែទាំ ៥- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់ពីការរៀបចំសួនដីចម្រុះ - ប្រាប់ប្រភេទរុក្ខជាតិ ជាឱសថ លម្អ ផ្តល់អាហារ - ប្រាប់ផលប្រយោជន៍នៃប្រភេទរុក្ខជាតិនីមួយៗ បំណិនសម្បទា - ធ្វើគម្រោងសួនដីចម្រុះ - អនុវត្តការដាំដុះ និងថែទាំ - រៀបចំកែលម្អសោភ័ណភាព ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីស្រឡាញ់ ចូលចិត្តរុក្ខជាតិ - បណ្តុះស្មារតីសហការ ទំនាក់ទំនង និងភាពក្លាហាន	៣៥៖
មេរៀនទី២ ដំណាំគ្រាប់ ១- ការជ្រើសរើសដី ២- ការរៀបចំដី ៣- ការបណ្តុះគ្រាប់ ៤- ការដាំ ៥- ការថែទាំ ៦- ជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់របៀបបណ្តុះគ្រាប់ - រៀបរាប់របៀបដាំ និងប្រមូលផល - រៀបរាប់ប្រភេទជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ - ប្រាប់ផលប្រយោជន៍ បំណិនសម្បទា - រៀបចំគម្រោងដាំ	

៧- ការប្រមូលផល ៨- ផលប្រយោជន៍	- ជ្រើសរើសទីតាំង និងពូជ - រៀបចំដី និងរង - អនុវត្តការដាំ ការពារ ថែទាំ និងប្រមូលផល - សង្កេត តាមដាន កត់ត្រាការលូតលាស់ - សរសេរ ចងក្រងឯកសារស្នាដៃដែលបានអនុវត្ត ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីទទួលខុសត្រូវ ឧស្សាហ៍ព្យាយាម និងសហការ - បណ្តុះគំនិតស្រឡាញ់ ចូលចិត្តការដាំដុះ	
មេរៀនទី៣ ដំណាំក្រកូន ១- ការជ្រើសរើសដី ២- ការរៀបចំដី ៣- ការបណ្តុះគ្រាប់ ៤- ការដាំ ៥- ការថែទាំ ៦- ជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ ៧- ការប្រមូលផល ៨- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់របៀបបណ្តុះគ្រាប់ - រៀបរាប់របៀបដាំ និងប្រមូលផល - រៀបរាប់ប្រភេទជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ - ប្រាប់ពីផលប្រយោជន៍ បំណិនសម្បទា - ធ្វើគម្រោងដាំដំណាំ - ជ្រើសរើសទីតាំង និងពូជ - រៀបចំដី និងរង - អនុវត្តការដាំ ការពារ ថែទាំ និងប្រមូលផល - សង្កេត តាមដាន កត់ត្រាការលូតលាស់ - សរសេរ ចងក្រងឯកសារស្នាដៃដែលបានអនុវត្ត ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតី ឧស្សាហ៍ព្យាយាម សហការ និងទទួលខុសត្រូវ - មានចំណូលចិត្តក្នុងការដាំដុះ	
មេរៀនទី៤ ដំណាំឆៃថាវ ១- ការជ្រើសរើសដី ២- ការរៀបចំដី ៣- ការបណ្តុះគ្រាប់ ៤- ការដាំ ៥- ការថែទាំ ៦- ជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ ៧- ការប្រមូលផល ៨- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់របៀបបណ្តុះគ្រាប់ - រៀបរាប់របៀបដាំ និងប្រមូលផល - រៀបរាប់ប្រភេទជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ - ប្រាប់ពីផលប្រយោជន៍ បំណិនសម្បទា - ធ្វើគម្រោងដាំដំណាំ - ជ្រើសរើសទីតាំង និងពូជ - រៀបចំដី និងរង - អនុវត្តការដាំ ការពារ ថែទាំ និងប្រមូលផល - សង្កេត តាមដាន កត់ត្រាការលូតលាស់	

	- សរសេរ ចងក្រងឯកសារស្នាដៃដែលបានអនុវត្ត ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតី ឧស្សាហ៍ព្យាយាម សហការ និងទទួលខុសត្រូវ - មានចំណូលចិត្តក្នុងការដាំដុះ	

មេរៀនទី៥ ការចិញ្ចឹមមាន់ ១- ការជ្រើសរើសទីតាំង ២- ការជ្រើសរើសពូជ ៣- ប្រភេទចំណី ៤- ការថែទាំ និងការផ្តល់ចំណី ៥- ជំងឺ និងវិធីបង្ការ ៦- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់របៀបចិញ្ចឹម និងផ្តល់ចំណី - ប្រាប់ប្រភេទជំងឺ និងវិធីបង្ការ - ប្រាប់ផលប្រយោជន៍នៃការចិញ្ចឹម បំណិនសម្បទា - រៀបចំគម្រោងចិញ្ចឹម - ជ្រើសរើសទីតាំង និងពូជ - ពន្យល់របៀបផ្តល់ចំណី - សង្កេត និងតាមដានការលូតលាស់ - អនុវត្តការចិញ្ចឹមតាមគ្រួសារ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះគំនិតឱ្យចូលចិត្តការចិញ្ចឹម - បណ្តុះទម្លាប់ស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេសចិញ្ចឹម - បណ្តុះទម្លាប់អត់ធ្មត់ និងឧស្សាហ៍ព្យាយាម ទទួលខុសត្រូវ	

ជំពូក២. សិប្បកម្មខ្នាតតូច		៣៥៦

មេរៀនទី១ សិប្បកម្មខ្នាតតូច ១- និយមន័យ ២- ប្រភេទសិប្បកម្មខ្នាតតូច ៣- ដើមទុន ៤- សារប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់និយមន័យសិប្បកម្មខ្នាតតូច - រៀបរាប់ប្រភេទសិប្បកម្មខ្នាតតូច - ប្រាប់សារប្រយោជន៍សិប្បកម្មខ្នាតតូច បំណិនសម្បទា - ជ្រើសរើសប្រភេទសិប្បកម្មដែលសមស្រប - កំណត់ដើមទុនដែលសមស្របនឹងប្រភេទសិប្បកម្ម - ស្វែងយល់ពីតម្រូវការទីផ្សារ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់ចូលចិត្តការងារសិប្បកម្ម - បណ្តុះស្មារតីព្យាយាមអត់ធ្មត់	

មេរៀនទី២ ការផលិតស្រោមសំបុត្រ និងថង់ក្រដាស ១- ប្រភេទស្រោមសំបុត្រ ២- ការកំណត់ទំហំ និងខ្នាតស្រោមសំបុត្រ ៣- ការវាស់ គូស ៤- ការបត់ជាស្រោមសំបុត្រ និងថង់ក្រដាស ៥- ការរចនា ៦- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ប្រភេទស្រោមសំបុត្រ និងថង់ក្រដាស - រៀបរាប់ទំហំ ឬខ្នាតស្រោមសំបុត្រ និងថង់ក្រដាសគ្រប់ប្រភេទ - ប្រាប់ប្រយោជន៍នៃការប្រើប្រាស់ បំណិនសម្បទា - កំណត់រាង ទំហំ និងខ្នាតស្រោមសំបុត្របានត្រឹមត្រូវ - ប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ សម្ភារៈ ខ្នាតប្រវែងបានត្រឹមត្រូវ - អនុវត្តការកាត់ បត់ បិទស្រោមសំបុត្រ និងថង់គ្រប់ប្រភេទប្រកបដោយសោភ័ណ - ច្នៃបង្កើតម៉ូតូថ្មីបន្ថែមទៀត ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះគំនិតច្នៃប្រឌិត រចនា និងបម្រុងប្រយ័ត្ន - បង្កើនទម្លាប់ឧស្សាហ៍ព្យាយាម អត់ធ្មត់ ទទួលខុសត្រូវ - បណ្តុះស្មារតីថែរក្សាបរិស្ថាន	
មេរៀនទី៣ ការផលិតផ្កា និងរូបសត្វពីក្រដាស ១- ការកំណត់រូប ២- ការកំណត់ទំហំខ្នាតក្រដាស ៣- ការវាស់ គូស ៤- ការបត់រូប ៥- ការរចនា ៦- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់វិធីបត់ក្រដាសធ្វើផ្កា និងរូបសត្វផ្សេងៗ - ប្រាប់បានពីទំហំខ្នាតក្រដាសដែលត្រូវប្រើ - ប្រាប់ពីផលប្រយោជន៍ បំណិនសម្បទា - ប្រើប្រាស់សម្ភារៈខ្នាតប្រវែងបានត្រឹមត្រូវ - អនុវត្តការកាត់ បត់ បិទជារូបផ្កា និងសត្វ - រចនា រូបផ្កា និង សត្វផ្សេងៗ ឱ្យមានសោភ័ណ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះគំនិតច្នៃប្រឌិត និងបម្រុងប្រយ័ត្ន - បណ្តុះទម្លាប់ព្យាយាម អត់ធ្មត់ និងទទួលខុសត្រូវ - ចូលរួមថែរក្សាបរិស្ថាន	
មេរៀនទី៤ ការសូនរូបវត្ថុផ្សេងៗពីដីឥដ្ឋ ១- សម្ភារៈផលិត ២- ការកំណត់រូប ៣- ការផលិត ៤- ការរចនា ៥- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់របៀបសូនរូបផ្សេងៗពីដីឥដ្ឋ - ប្រាប់ទំហំឬខ្នាត ទម្រង់វត្ថុដែលត្រូវសូន - ប្រាប់ប្រយោជន៍នៃវត្ថុសូនពីដីឥដ្ឋ បំណិនសម្បទា - អនុវត្តការសូនរូបផ្សេងៗបានល្អ - ច្នៃប្រឌិត និងរចនា ប្រកបដោយភាពប៊ិនប្រសប់ និងសម្បូណ៍បែប - ដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមដែលជួបប្រទះ	

	- បង្កើនទំនាក់ទំនងក្នុងក្រុមប្រឹក្សាសហគមន៍ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីសហការ ទំនាក់ទំនង ទទួលខុសត្រូវ - បណ្តុះគំនិតច្នៃប្រឌិតប្រកបដោយស្មារតី ប្រុងប្រយ័ត្ន - បណ្តុះស្មារតីស្រឡាញ់ និងថែរក្សាបរិស្ថាន - គាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តការប្រើប្រាស់វត្ថុធាតុដើម និងផលិតផលក្នុងស្រុក	
ជំពូក្រាម ៣. សេវាកម្ម		៣៥៥
មេរៀនទី១ សេវាកម្ម ១- និយមន័យ ២- ប្រភេទសេវាកម្ម ៣- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់និយមន័យសេវាកម្ម - ប្រភេទសេវាកម្មដែលស្គាល់ និងការងារដែលជាសេវាកម្ម - ប្រាប់ប្រយោជន៍នៃសេវាកម្ម បំណិនសម្បទា - សាកល្បងបង្កើតគម្រោងនៃការផ្តល់សេវាកម្មណាមួយ - អនុវត្តសេវាកម្មសម្រាប់អតិថិជន - ស្វែងយល់ពីតម្រូវការអតិថិជន និងទីផ្សារ - ស្រាវជ្រាវទីផ្សារសម្រាប់ផ្តល់សេវាកម្ម ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីក្លាហាន ទំនាក់ទំនង សហការ ទទួលខុសត្រូវ និងបត់បែន - បណ្តុះគំនិតច្នៃប្រឌិត ប្រកបដោយស្មារតី ប្រុងប្រយ័ត្ន - បណ្តុះគំនិតរៀបចំផែនការ និងស្រាវជ្រាវ	
មេរៀនទី២ ទំនិញ និងប្រភេទទំនិញ ១- និយមន័យ ២- ប្រភេទទំនិញ ៣- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់និយមន័យទំនិញ និងប្រភេទទំនិញ - ពណ៌នាមុខទំនិញ និងតម្រូវការរបស់អតិថិជន - ប្រាប់ផលប្រយោជន៍នៃទំនិញ បំណិនសម្បទា - ទិញ ឬលក់ទំនិញផ្សេងៗសម្រាប់អតិថិជន - ញែកប្រភេទទំនិញសម្រាប់បរិភោគ និងទំនិញប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ - ប៉ាន់ស្មានតម្លៃនៃប្រភេទទំនិញ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីទទួលខុសត្រូវ - ស្វែងយល់ពីតម្រូវការអតិថិជន និងទីផ្សារ - បណ្តុះស្មារតីក្លាហាន សហការ	

មេរៀនទី៣ តំណាងចេកហាល ១- ប្រភេទចេក ២- សម្ភារៈ និងធាតុផ្សំ ៣- របៀបធ្វើ ៤- សុវត្ថិភាពចំណីអាហារ ៥- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ប្រភេទចេកដែលធ្វើតំណាង - រៀបរាប់សម្ភារៈ និងធាតុផ្សំ - ប្រាប់របៀបធ្វើ - ប្រាប់ពីសុវត្ថិភាព និងផលប្រយោជន៍ចំណីអាហារ បំណិនសម្បទា - អនុវត្តបានការធ្វើតំណាងចេកហាល - រៀបចំទុកដាក់សម្ភារៈប្រើប្រាស់ឱ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ - បង្ហាញពីរបៀបរក្សាទុកឱ្យបានយូរ និងមានអនាម័យ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះគំនិតសន្សំសំចៃ ឧស្សាហ៍ព្យាយាម កែច្នៃ និងអនាម័យ - បណ្តុះទម្លាប់ថែរក្សាបរិស្ថាន - បណ្តុះស្មារតីម្ចាស់ការ ទទួលខុសត្រូវ	
មេរៀនទី៤ ការរៀបចំសណ្តាប់ធ្នាប់ក្នុងគេហដ្ឋាន និងថ្នាក់រៀន ១- សណ្តាប់ធ្នាប់ក្នុងគេហដ្ឋាន ២- សណ្តាប់ធ្នាប់ក្នុងថ្នាក់រៀន ៣- បរិស្ថាន ៤- អនាម័យ ៥- សារប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ការរៀបចំសណ្តាប់ធ្នាប់ក្នុងគេហដ្ឋាន និងថ្នាក់រៀន - ប្រាប់របៀបថែរក្សាអនាម័យក្នុងគេហដ្ឋាន និងថ្នាក់រៀន - រៀបរាប់សារប្រយោជន៍នៃការធ្វើអនាម័យសណ្តាប់ធ្នាប់ក្នុងគេហដ្ឋាន និងថ្នាក់រៀន បំណិនសម្បទា - រៀបចំសម្ភារៈប្រើប្រាស់ក្នុងគេហដ្ឋាន និងថ្នាក់រៀនឱ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អ - ថែរក្សាបរិស្ថានជុំវិញគេហដ្ឋាន និងថ្នាក់រៀន ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់ឱ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អក្នុងការរស់នៅ - បណ្តុះស្មារតី សហការ ទទួលខុសត្រូវ និងស្រឡាញ់បរិស្ថាន	
មេរៀនទី៥ ការបង្ហាញផ្លូវភ្ញៀវ ១- ការគូសបង្ហាញទីតាំង ២- ការប្រើផែនទីបង្ហាញផ្លូវ ៣- ការប្រាប់បង្ហាញផ្លូវ	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ទិស និងគោលដៅដែលត្រូវរក - ប្រាប់ទីតាំងក្នុងផែនទី បំណិនសម្បទា - បង្ហាញផ្លូវតាមលំដាប់លំដោយដើម្បីទៅដល់គោលដៅ - ពន្យល់ពីទីកន្លែង និងគោលដៅតាមការគូសបង្ហាញ និងក្នុងផែនទី	

	ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់មានសុវត្ថិភាពក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយអ្នកជុំវិញ - បណ្តុះទម្លាប់រស់នៅប្រកបដោយអកប្បកិរិយាល្អ និងពាក្យសម្តីសមរម្យចំពោះភ្ញៀវ	
ជំពូក៤. សហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំ		៣៥៩
មេរៀនទី១ ការសន្សំប្រាក់ ១- និយមន័យ ២- ប្រភេទនៃការសន្សំ ៣- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់និយមន័យប្រភេទនៃការសន្សំប្រាក់ - រៀបរាប់ផលប្រយោជន៍នៃការសន្សំប្រាក់ បំណិនសម្បទា - រៀបចំផែនការនៃការសន្សំដើម្បីសម្រេច គោលបំណងជាក់លាក់ណាមួយ - គណនាចំណូលចំណាយបានត្រឹមត្រូវ - អនុវត្តការសន្សំជាក្រុម និងផ្ទាល់ខ្លួន ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់សន្សំប្រាក់ - បណ្តុះស្មារតី សហការ សាមគ្គី ទទួលខុសត្រូវក្នុងការសន្សំប្រាក់	
មេរៀនទី២ ការប្រាស្រ័យទាក់ទង ១- ទំនាក់ទំនងជាបុគ្គល ២- មធ្យោបាយទំនាក់ទំនង ៣- ភាពខ្លាំង និងភាពខ្សោយ	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ពីទំនាក់ទំនងជាបុគ្គល - ប្រាប់ពីមធ្យោបាយទំនាក់ទំនង - ប្រាប់ពីឥរិយាបថនៃការទំនាក់ទំនង បំណិនសម្បទា - កំណត់គោលបំណងប្រាស្រ័យទាក់ទង - ជ្រើសរើសមធ្យោបាយ និងពេលវេលា ឱ្យបានសមស្រប - ត្រៀមគំនិតទុកមុននឹងធ្វើការប្រាស្រ័យទាក់ទង ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់មានសុវត្ថិភាព និងទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯង - បណ្តុះទម្លាប់ដោះស្រាយបញ្ហា និងបត់បែន តាមកាលៈទេសៈ	
មេរៀនទី៣ ធាតុផ្សំនៃចំណងមិត្តភាព ១- និយមន័យ ២- ការបង្កើតចំណងមិត្តភាព ៣- សារៈសំខាន់នៃចំណងមិត្តភាព	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់និយមន័យមិត្តភាព - ប្រាប់របៀបនៃការបង្កើតចំណងមិត្តភាព - ប្រាប់សារៈសំខាន់នៃចំណងមិត្តភាព	

	បំណិនសម្បទា - កំណត់បានវិធីសាស្ត្ររក្សាចំណងមិត្តភាពយូរអង្វែង - អនុវត្តការរាប់អានជាមិត្តភាពបានយូរអង្វែង ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីមានទំនុកចិត្តគ្នាទៅវិញទៅមក - បណ្តុះទម្លាប់ជួយគ្នា យល់ចិត្តគ្នា អាជ្ញាស្រម័យ - បណ្តុះទម្លាប់បើកចិត្តទូលាយរាល់ទំនាក់ទំនង	
មេរៀនទី៤ តម្រូវការ និងការចង់បាន ១- និយមន័យ ២- តម្រូវការ ៣- ការចង់បាន	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់និយមន័យនៃតម្រូវការ និងការចង់បាន - ប្រាប់ពីតម្រូវការ និងការចង់បាន បំណិនសម្បទា - ញែកភាពខុសគ្នារវាងតម្រូវការ និងការចង់បាន - ជ្រើសរើសភាពចាំបាច់មុនធ្វើការសម្រេចចិត្តរវាងតម្រូវការ និងការចង់បាន ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់ការចំណាយទៅតាមតម្រូវការ - បណ្តុះទម្លាប់អប់រំចិត្តឱ្យមានដែនកំណត់ - បណ្តុះស្មារតីគ្រប់គ្រងអារម្មណ៍ផ្ទាល់ខ្លួន	
ជំពូកទី៥. បញ្ហាសង្គម		៣៥៩
មេរៀនទី១ ខ្ញុំជានរណា ១- អ្វីដែលខ្ញុំចូលចិត្ត និងមិនចូលចិត្ត ២- ចំណុចខ្លាំង ឬចំណុចពិសេស ៣- ចំណុចខ្វះខាត ៤- ក្តីស្រមៃទៅថ្ងៃអនាគត	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ស្ថានភាពផ្ទាល់ខ្លួន - ប្រាប់ចំណង់ចំណូលចិត្តផ្ទាល់ខ្លួន - បង្ហាញគោលបំណងទៅអនាគត បំណិនសម្បទា - សរសេរចំណង់ចំណូលចិត្ត ចំណុចពិសេស និងចំណុចខ្វះខាត - បង្ហាញក្តីស្រមៃរបស់ខ្លួនទៅអនាគត - បង្កើតផែនការសម្រាប់អនាគត - អនុវត្តផែនការដើម្បីអនាគត ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់ស្រឡាញ់ ចូលចិត្ត ជឿជាក់ខ្លួនឯង និងមានទំនាក់ទំនងល្អក្នុងក្រុមគ្រួសារ - បណ្តុះទម្លាប់ធ្វើផែនការ - បណ្តុះគំនិតថ្លឹងថ្លែងភាពខ្លាំង ភាពខ្សោយ	

មេរៀនទី២ ស្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ ១- ស្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ ២- ការគោរពស្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ ៣- សារៈសំខាន់នៃស្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ទម្រង់ រូបរាង និងពណ៌ - តាមក្រុមនៃស្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ - ប្រាប់អត្ថន័យរបស់ស្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍សំខាន់ៗ មួយចំនួន - ប្រាប់សារៈសំខាន់នៃការគោរពស្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ បំណិនសម្បទា - អនុវត្តបានការគូររូប ជាតំណាង - កាត់បិទផលិតជាស្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ដាក់តាមផ្លូវក្នុងទីធ្លាសាលារៀន - អនុវត្តបានការគោរពស្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ - បង្កើតយុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយស្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ និងបង្កើតក្រុមមិត្តអប់រំមិត្ត ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់គោរពស្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ក្នុងពេលធ្វើដំណើរ - បណ្តុះស្មារតីយោគយល់ អធ្យាស្រ័យ ទទួលខុសត្រូវក្នុងការធ្វើដំណើរ	
មេរៀនទី៣ ការលើកទឹកចិត្ត ១- និយមន័យ ២- ប្រភេទនៃការលើកទឹកចិត្ត (ពាក្យសម្តី កាយវិការ រង្វាន់...) ៣- សារៈសំខាន់នៃការលើកទឹកចិត្ត	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់និយមន័យនៃការលើកទឹកចិត្ត - រៀបរាប់ប្រភេទនៃការលើកទឹកចិត្ត - ប្រាប់សារៈសំខាន់នៃការលើកទឹកចិត្ត បំណិនសម្បទា - កំណត់ប្រភេទនៃការលើកទឹកចិត្ត - អនុវត្តសកម្មភាពនៃការលើកទឹកចិត្តតាមរយៈ ពាក្យសម្តី កាយវិការ ការផ្តល់រង្វាន់ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះភាពក្លាហានក្នុងការបញ្ចេញមតិ យោបល់ និងមានការចូលរួម - បណ្តុះគំនិតវិភាគ ពិចារណា យល់ចិត្ត	
មេរៀនទី៤ ការជួយមិត្ត ១- ភាពជាមិត្ត ២- ប្រភេទនៃការជួយមិត្ត ៣- សារប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ភាពជាមិត្ត - រៀបរាប់ប្រភេទ ឬរបៀបក្នុងការជួយមិត្ត - ប្រាប់សារប្រយោជន៍ក្នុងការជួយមិត្ត បំណិនសម្បទា - អនុវត្តសកម្មភាពជួយមិត្តតាមរយៈការប្រឹក្សាយោបល់	

	- អនុវត្តសកម្មភាពជួយមិត្តតាមរយៈការចែករំលែកធនធាន - អនុវត្តសកម្មភាពជួយមិត្តតាមរយៈការចូលរួមសហការជាក្រុម ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះបណ្តាលឱ្យមានចិត្តសប្បុរស សាមគ្គីភាពសហការ គ្មានការរើសអើង និងមានទំនាក់ទំនងល្អ - បណ្តុះបណ្តាលយកអាសាម្នាក់ដទៃ - បណ្តុះបណ្តាលឱ្យមានវប្បធម៌ចែករំលែក	
មេរៀនទី៥ អាហារូបត្ថម្ភ ១- និយមន័យ ២- ប្រភេទអាហារូបត្ថម្ភ ៣- សារប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់និយមន័យអាហារូបត្ថម្ភ - ប្រាប់ក្រុមអាហារូបត្ថម្ភ - រៀបរាប់សារប្រយោជន៍នៃក្រុមអាហារូបត្ថម្ភ បំណិនសម្បទា - ធ្វើចំណែកថ្នាក់អាហារូបត្ថម្ភ - ជ្រើសរើសប្រភេទអាហារូបត្ថម្ភដែលជាតិគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ហូបចុកប្រចាំថ្ងៃ - កំណត់ប្រភេទអាហារដែលមានវិតាមីនសម្រាប់ទ្រទ្រង់រាងកាយ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះបណ្តាលជ្រើសរើសអាហារដែលមានជីវជាតិសម្រាប់សុខភាព - កាត់បន្ថយការបរិភោគអាហារដែលគ្មានគុណភាព - បណ្តុះបណ្តាលឱ្យមានអនាម័យ ហូបស្អាត ផឹកស្អាត និងរស់នៅស្អាត	
មេរៀនទី៦ សិទ្ធិកុមារ ១- និយមន័យ ២- ប្រភេទនៃសិទ្ធិកុមារ ៣- សារប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់និយមន័យនៃសិទ្ធិកុមារ - ប្រាប់សិទ្ធិសំខាន់ៗរបស់កុមារ - រៀបរាប់សារប្រយោជន៍នៃសិទ្ធិកុមារ បំណិនសម្បទា - អនុវត្តការប្រើប្រាស់សិទ្ធិតាមរយៈការចូលរួមបញ្ចេញមតិយោបល់ - អនុវត្ត និងគោរពសិទ្ធិសំខាន់ៗទាំង៤របស់កុមារ - អនុវត្តបាននូវសិទ្ធិផ្សេងៗទៀតដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ - ចូលរួមផ្សព្វផ្សាយអំពីសិទ្ធិកុមារ ដល់អ្នកដទៃ ចរិយាសម្បទា	

	- បណ្តុះទម្លាប់គោរពសិទ្ធិកុមារ - បង្កើនការប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងការរំលោភបំពានសិទ្ធិកុមារពីអ្នកដទៃ - បណ្តុះទម្លាប់ធ្វើសកម្មភាពមិនឱ្យប៉ះពាល់ដល់កុមារ	

៧.៥- កម្មវិធីសិក្សាលម្អិតថ្នាក់ទី៥

ខ្លឹមសារ	លទ្ធផលរំពឹងទុក	ម៉ោង
ជំពូក្រាវ ១. កសិកម្ម		៣៥៖
មេរៀនទី១ ការរៀបចំសួនដីវះចម្រុះ ១- ការជ្រើសរើសដី ២- ការរៀបចំដី ៣- ការដាំ ៤- ការថែទាំ ៥- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់ពីការរៀបចំសួនដីវះចម្រុះ - ប្រាប់ប្រភេទរុក្ខជាតិ (ជាឱសថ សម្រាប់លម្អ និងផ្តល់ជាអាហារ) - ប្រាប់ផលប្រយោជន៍នៃប្រភេទរុក្ខជាតិនីមួយៗ - ប្រាប់ពីការដាំដុះតាមប្រភេទនៃក្រុមរុក្ខជាតិនីមួយៗ បំណិនសម្បទា - អនុវត្តគម្រោងសួនដីវះចម្រុះ - អនុវត្តការដាំដុះ ថែទាំ និងបង្កើនសោភ័ណភាព - ចែករំលែកបទពិសោធន៍ពីបច្ចេកទេសដាំ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីស្រឡាញ់ ចូលចិត្តបរិស្ថាន - បណ្តុះស្មារតីសហការ ទំនាក់ទំនង និងភាពក្លាហាន - បណ្តុះទម្លាប់ស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេសដាំរុក្ខជាតិ	
មេរៀនទី២ ដីកំប៉ុស្តគោក ១- ធាតុផ្សំ ២- វិធីធ្វើ ៣- ការប្រើប្រាស់ ៤- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់ធាតុផ្សំនៃដីកំប៉ុស្តគោក - ប្រាប់វិធីធ្វើដីកំប៉ុស្តគោក - ពណ៌នាពីផលប្រយោជន៍នៃដីកំប៉ុស្តគោក បំណិនសម្បទា - អនុវត្តការធ្វើដីកំប៉ុស្តគោក - ប្រើប្រាស់ដីកំប៉ុស្តគោកតាមតម្រូវការ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់ថែរក្សាបរិស្ថាន - បណ្តុះស្មារតីខុស្សាហ៍ព្យាយាម និងសន្សំសំចៃ - បណ្តុះគំនិតកែច្នៃតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស	

មេរៀនទី៣ ដឹកប៉ុស្តិ៍ទឹក ១- សម្ភារៈ និងឧបករណ៍ ២- ធាតុផ្សំ ៣- របៀបផលិត និងប្រើប្រាស់ ៤- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់ធាតុផ្សំនៃដឹកប៉ុស្តិ៍ទឹក - ប្រាបវិធីធ្វើដឹកប៉ុស្តិ៍ទឹក - ពណ៌នាផលប្រយោជន៍នៃដឹកប៉ុស្តិ៍ទឹក បំណិនសម្បទា - អនុវត្តការផលិតដឹកប៉ុស្តិ៍ទឹក - អនុវត្តការប្រើប្រាស់ដឹកប៉ុស្តិ៍ទឹកតាមបច្ចេកទេស ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះគំនិតស្រឡាញ់ការងារកសិកម្ម - បណ្តុះស្មារតីខស្សាហ៍ព្យាយាម សន្សំសំចៃ កែច្នៃ - បណ្តុះស្មារតីទទួលខុសត្រូវ ស្រឡាញ់ និងចូលរួមថែរក្សាបរិស្ថានធម្មជាតិ	
មេរៀនទី៤ ដំណាំម្រះ ១- ការជ្រើសរើសដី ពូជ ២- ការរៀបចំដី ៣- ការបណ្តុះគ្រាប់ ៤- ការដាំ ៥- ការថែទាំ ៦- ជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ ៧- ការប្រមូលផល ៨- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់របៀបបណ្តុះគ្រាប់ - រៀបរាប់របៀបដាំ និងប្រមូលផល - រៀបរាប់ប្រភេទជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ - ប្រាប់ផលប្រយោជន៍ បំណិនសម្បទា - រៀបចំគម្រោងដាំ - ជ្រើសរើសទីតាំង និងពូជ - រៀបចំដី និងរង - អនុវត្តការដាំ ការពារនិងថែទាំ និងប្រមូលផល - សង្កេត តាមដាន កត់ត្រាការលូតលាស់ - សរសេរ ចងក្រងឯកសារស្នាដៃដែលបានអនុវត្ត ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីទទួលខុសត្រូវ ខស្សាហ៍ព្យាយាម និងសហការ - បណ្តុះគំនិតស្រឡាញ់ និងចូលចិត្តការដាំដុះ	

មេរៀនទី៥ ដំណាំពោត ១- ការជ្រើសរើសដី ពូជ ២- ការរៀបចំដី ៣- ការដាំ ៤- ការថែទាំ ៥- ជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ ៦- ការប្រមូលផល ៧- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ពីរបៀបជ្រើសរើសដី និងពូជ - ប្រាប់របៀបរៀបចំដី - រៀបរាប់វិធីដាំ ថែទាំ និងប្រមូលផល - រៀបរាប់ប្រភេទជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ - រៀបរាប់ផលប្រយោជន៍ដំណាំពោត បំណិនសម្បទា - ធ្វើគម្រោងដាំដំណាំពោត - អនុវត្តការជ្រើសរើសដី ពូជ ការរៀបចំដី របៀបដាំ ថែទាំ និងប្រមូលផល - សង្កេត តាមដាន កត់ត្រាការលូតលាស់នៃដំណាំ - សរសេរ ចងក្រងឯកសារស្នាដៃដែលបានអនុវត្ត ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតី ឧស្សាហ៍ព្យាយាម សហការ ទទួលខុសត្រូវ និងចូលចិត្តដាំ - បណ្តុះគំនិតស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេស និងចែករំលែកបទពិសោធន៍	
មេរៀនទី៦ ដំណាំស្ពៃ ១- ការជ្រើសរើសដី ពូជ ២- ការរៀបចំដី ៣- ការសាប ៤- ការដាំ ៥- ការថែទាំ ៦- ជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ ៦- ការប្រមូលផល ៧- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់របៀបបណ្តុះគ្រាប់ - រៀបរាប់របៀបដាំ និងប្រមូលផល - រៀបរាប់ប្រភេទជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ - ប្រាប់ផលប្រយោជន៍ បំណិនសម្បទា - រៀបចំគម្រោងដាំ - ជ្រើសរើសទីតាំង និងពូជ - រៀបចំដី និងរង - អនុវត្តដាំ ការពារនិងថែទាំ និងប្រមូលផល - សង្កេត តាមដាន និងកត់ត្រាការលូតលាស់ - សរសេរ ចងក្រងឯកសារស្នាដៃដែលបានអនុវត្ត ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីទទួលខុសត្រូវ ឧស្សាហ៍ព្យាយាម និងសហការ - បណ្តុះគំនិតស្រឡាញ់ ចូលចិត្តការដាំដុះ	

មេរៀនទី៧ ការចិញ្ចឹមជន្លេន ១- ប្រភេទជន្លេន ២- ការជ្រើសរើសពូជ ៣- ការជ្រើសរើសទីតាំង ៤- ការផ្តល់ចំណី ៥- ការថែទាំ ៦- ការប្រមូលផល ៧- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ប្រភេទជន្លេន - ប្រាប់ប្រភេទចំណី - ប្រាប់របៀបចិញ្ចឹម និងប្រមូលផល - ប្រាប់ផលប្រយោជន៍ បំណិនសម្បទា - រៀបចំគម្រោងចិញ្ចឹម - អនុវត្តការជ្រើសរើសទីតាំង ការជ្រើសរើសពូជ ការចិញ្ចឹម និងផ្តល់ចំណី ការពារ និងថែទាំ - សង្កេត តាមដាន កត់ត្រាការលូតលាស់ - សរសេរចងក្រងឯកសារស្នាដៃដែលបានអនុវត្ត - ដោះស្រាយបញ្ហាដែលជួបប្រទះ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់ចូលចិត្តការចិញ្ចឹម - បណ្តុះទម្លាប់អត់ធ្មត់ និងឧស្សាហ៍ព្យាយាម - បណ្តុះស្មារតីសហការ ទទួលខុសត្រូវ សាមគ្គី	
ជំពូក២. សិប្បកម្មខ្នាតតូច		៣៥៦
មេរៀនទី១ ការផលិត ប្រអប់ដាក់វត្តអនុស្សាវរីយ៍ ១- សម្ភារៈផលិត ២- ការផលិត ៣- ការរចនា ៤- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់ពីសម្ភារៈសម្រាប់ធ្វើប្រអប់ដាក់វត្តអនុស្សាវរីយ៍ - ប្រាប់របៀបផលិត និងរចនា - ប្រាប់ពីផលប្រយោជន៍នៃការផលិត បំណិនសម្បទា - ផលិតប្រអប់ដាក់វត្តអនុស្សាវរីយ៍ - កំណត់ទំហំប្រអប់ដាក់វត្តអនុស្សាវរីយ៍ផ្សេងៗ - វាស់ កាត់ បិទដើម្បីផលិតប្រអប់ដាក់វត្តអនុស្សាវរីយ៍ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះគំនិតច្នៃប្រឌិត និងបង្កើតសោភ័ណ - បណ្តុះស្មារតីព្យាយាម អត់ធ្មត់ស្រឡាញ់ការងារ ផលិតរបស់ប្រើប្រាស់	
មេរៀនទី២ ការផលិតទ្រនាប់កែវ និងចាន ១- សម្ភារៈផលិត ២- ការផលិត ៣- ការរចនា	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់ពីសម្ភារៈសម្រាប់ផលិត - ប្រាប់របៀបផលិត និងរចនា - ប្រាប់ពីផលប្រយោជន៍នៃការផលិត	

៤- ផលប្រយោជន៍	បំណិនសម្បទា - កំណត់ទំហំទ្រនាប់កែវ បាន - អនុវត្តការគូស វាស់ កាត់ បិទទ្រនាប់កែវ បានតាម ទំហំផ្សេងៗ និងរចនាឱ្យមានសោភ័ណ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះគំនិតច្នៃប្រឌិតបង្កើតសោភ័ណ - បណ្តុះស្មារតីព្យាយាម អត់ធុត់ - បណ្តុះស្មារតីស្រឡាញ់ការងារផលិត	
ជំពូក្រាម ៣. សេវាកម្ម		៣៥៩
មេរៀនទី១ ជ្រក់សណ្តែកបណ្តុះ ១- សម្ភារៈ ២- គ្រឿងផ្សំ ៣- របៀបធ្វើ ៤- សុវត្ថិភាពចំណីអាហារ ៥- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់សម្ភារៈ គ្រឿងផ្សំ និងរបៀបធ្វើជ្រក់ សណ្តែកបណ្តុះ - ប្រាប់ពីសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ និងផលប្រយោជន៍ បំណិនសម្បទា - ធ្វើជ្រក់សណ្តែកបណ្តុះឱ្យមានរសជាតិឆ្ងាញ់តាម កូនខ្នាតត្រឹមត្រូវប្រកបដោយសុវត្ថិភាព - ផ្តល់សេវាដល់អតិថិជនទាន់ពេលវេលា - បង្កើតទំនាក់ទំនងល្អជាមួយអតិថិជន ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះគំនិតច្នៃប្រឌិតការធ្វើចំណីអាហារតាមតម្រូវការ និងចំណង់ចំណូលចិត្តអតិថិជន - បណ្តុះស្មារតីព្យាយាម និងអត់ធុត់ក្នុងការងារ - បណ្តុះទម្លាប់មានអនាម័យ ទុកដាក់សម្ភារៈមាន សណ្តាប់ធ្នាប់ និងរក្សាបរិស្ថាន	
មេរៀនទី២ ការលក់ទំនិញ ១- ប្រភេទទំនិញ ២- ការកំណត់ទីតាំង ៣- ការសិក្សាទីផ្សារ ៤- ការដាក់តាំង ឬរចនាកន្លែងលក់ ៥- ការគ្រប់គ្រងចំណូលចំណាយ ៦- ក្រមសីលធម៌ក្នុងការលក់ដូរ	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់ប្រភេទទំនិញដែលជាតម្រូវការ អតិថិជន តាមមូលដ្ឋាន - ប្រាប់ពីការជ្រើសរើសទីកន្លែងលក់ទំនិញ - រៀបរាប់របៀបតាំងទំនិញ និងរចនាកន្លែងលក់បាន សមស្រប បំណិនសម្បទា - ជ្រើសរើសទីតាំងលក់ - ស្វែងរកព័ត៌មានទីផ្សារ និងការផ្គត់ផ្គង់ - រចនាកន្លែងលក់ និងដាក់តាំងទំនិញបានសមស្រប - ធ្វើបញ្ជីចំណូលចំណាយបានត្រឹមត្រូវ - បង្កើតទំនុកចិត្ត និងទំនាក់ទំនងល្អជាមួយអតិថិជន	

	ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីឱ្យមានសីលធម៌ ស្មោះត្រង់ - រួសរាយរាក់ទាក់ភ្ញៀវ ចូលចិត្តការងារលក់ដូរ	
ជំពូក៤. សហគ្រិនភាព និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ		៣៥៩
មេរៀនទី១ ផែនការហិរញ្ញវត្ថុ ១- និយមន័យ ២- គោលបំណង ៣- ធាតុសំខាន់ៗ(ចំណូលចំណាយ) ៤- ផែនការរយៈពេលខ្លី វែង ៥- សារប្រយោជន៍ ៦- ការអនុវត្ត (កិច្ចការគម្រោង)	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់និយមន័យផែនការហិរញ្ញវត្ថុ - ប្រាប់គោលបំណងផែនការហិរញ្ញវត្ថុ - ប្រាប់សារប្រយោជន៍ផែនការហិរញ្ញវត្ថុ បំណិនសម្បទា - កំណត់គោលបំណងច្បាស់លាស់ - រៀបចំបង្កើត និងអនុវត្តផែនការហិរញ្ញវត្ថុងាយៗ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់គ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ - បណ្តុះស្មារតីទទួលខុសត្រូវ និងសហការណ៍	
មេរៀនទី២ កម្ចីប្រាក់ ១- និយមន័យ ២- គោលបំណង ៣- ប្រភេទកម្ចី	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់និយមន័យ - ប្រាប់គោលបំណង និងប្រភេទកម្ចីប្រាក់ បំណិនសម្បទា - ញែកភាពខុសគ្នារវាងប្រភេទកម្ចីផ្សេងៗ - ធ្វើការសម្រេចចិត្តត្រឹមត្រូវមុនខ្ចីប្រាក់ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីក្នុងការសម្រេចចិត្តទទួលប្រាក់កម្ចី - បណ្តុះស្មារតីគោរពលក្ខខណ្ឌ និងទទួលខុសត្រូវ - បណ្តុះគំនិតទាញយកផលប្រយោជន៍ពីប្រាក់កម្ចី	
មេរៀនទី៣ មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការបង្កើតមុខរបរ ១- មុខរបរ ២- តម្រូវការ និងការផ្គត់ផ្គង់ ៣- ការបង្កើតមុខរបរ ៤- សារប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់មុខរបរផ្សេងៗ - ប្រាប់តម្រូវការ និងការផ្គត់ផ្គង់ - ប្រាប់សារប្រយោជន៍នៃការបង្កើតមុខរបរ បំណិនសម្បទា - ស្វែងយល់តម្រូវការទីផ្សារ និងធ្វើការសម្រេចចិត្ត - រៀបចំផែនការបង្កើតមុខរបរ - បង្កើនទំនាក់ទំនងអតិថិជន - គ្រប់គ្រងមុខរបរ ធនធាន និងពេលវេលា - ដោះស្រាយបញ្ហាចំពោះមុខ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីទទួលខុសត្រូវ	

	- បណ្តុះស្មារតីជម្នះរាល់ឧបសគ្គ	
មេរៀនទី៤ ការធ្វើផែនការផ្ទាល់ខ្លួន ១- ការកំណត់គោលដៅ ២- ការធ្វើផែនការ ៣- ការត្រួតពិនិត្យ	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់គោលដៅផែនការផ្ទាល់ខ្លួន - រៀបរាប់ពីរបៀបធ្វើផែនការផ្ទាល់ខ្លួន បំណិនសម្បទា - បង្កើតគោលដៅច្បាស់លាស់ - រៀបចំបង្កើត និងអនុវត្តផែនការផ្ទាល់ខ្លួន ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់ធ្វើផែនការ ស្វ័យគ្រប់គ្រង និងទទួលខុសត្រូវ	
ជំពូកទី៥. បញ្ហាសង្គម		៣៥៩
មេរៀនទី១ យេនឌ័រ ១- និយមន័យយេនឌ័រ ២- ភេទ និងយេនឌ័រ ៣- សមភាពយេនឌ័រ	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់និយមន័យយេនឌ័រ - ប្រាប់ភេទ និងយេនឌ័រ បំណិនសម្បទា - ញែកភាពខុសគ្នារវាងភេទ និងយេនឌ័រ - ពន្យល់សមភាពយេនឌ័រ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីផ្លាស់ប្តូរផ្នត់គំនិតសង្គមដែលបែងចែក តួនាទីបុរស និងស្ត្រី	
មេរៀនទី២ ការចងក្រងក្រុម ១- គោលបំណង ២- តួនាទីក្រុម ៣- សារប្រយោជន៍ក្រុម	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់គោលបំណងនៃការចងក្រងក្រុម - ប្រាប់តួនាទី និងសារប្រយោជន៍នៃក្រុម បំណិនសម្បទា - អនុវត្តសកម្មភាពក្រុមតាមតួនាទីផ្សេងៗគ្នា - បង្កើនទំនាក់ទំនងក្នុងក្រុម ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់សហការ ធ្វើការងារជាក្រុម - បណ្តុះស្មារតី បើកចិត្តទូលាយក្នុងការទទួលយកយោបល់ក្រុម	
មេរៀនទី៣ ការពេញចិត្តចំពោះ រាងកាយរបស់ខ្ញុំ ១- រាងកាយរបស់ខ្ញុំ ២- តួនាទីផ្នែកនីមួយៗនៃរាងកាយ ៣- ការពេញចិត្តរាងកាយរបស់ខ្ញុំ	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ផ្នែកនីមួយៗនៃរាងកាយ - ប្រាប់តួនាទីផ្នែកនីមួយៗនៃរាងកាយ - រៀបរាប់ពីការធ្វើការអនាម័យរាងកាយ	

៤- ការថែរក្សា និងអនាម័យ	បំណិនសម្បទា - បង្ហាញពីការពេញចិត្តចំពោះរាងកាយ - អនុវត្តវិធីដែលជួយរាងកាយឱ្យមានសុខភាពល្អ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះគំនិតឱ្យពេញចិត្ត និងទទួលយកអ្វីដែលខ្លួនមាន - បណ្តុះទម្លាប់ស្រឡាញ់ ថែរក្សា ការពាររាងកាយ
មេរៀនទី៤ ការស្តាប់ក្នុងការរៀន ១- វិធីស្តាប់ ២- សារៈសំខាន់នៃការស្តាប់	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់វិធីស្តាប់ដែលមានប្រសិទ្ធភាព - ប្រាប់សារៈសំខាន់នៃការស្តាប់ បំណិនសម្បទា - អនុវត្តវិធីស្តាប់ដែលមានប្រសិទ្ធភាពនៅពេលរៀន - អនុវត្តវិធីស្តាប់ដែលមានប្រសិទ្ធភាពជាដៃគូ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់ក្នុងការស្តាប់ ដោយមានបម្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ និងសង្ខេបអ្វីដែលបានស្តាប់

៧.៦- កម្មវិធីសិក្សាលម្អិតថ្នាក់ទី៦

ខ្លឹមសារ	លទ្ធផលរំពឹងទុក	ម៉ោង
ជំពូក១. កសិកម្ម		៣៥ម៉
មេរៀនទី១ ដំណាំនានា ១- ការជ្រើសរើសដី ២- ការរៀបចំដី ៣- ការបណ្តុះគ្រាប់ ៤- ការដាំ និងធ្វើទ្រើង ៥- ការថែទាំ ៦- ជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ ៧- ការប្រមូលផល ៨- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់របៀបបណ្តុះគ្រាប់ - រៀបរាប់របៀបដាំ និងប្រមូលផល - រៀបរាប់ប្រភេទជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ - ប្រាប់ពីផលប្រយោជន៍ បំណិនសម្បទា - ធ្វើគម្រោងដាំដំណាំ - ជ្រើសរើសទីតាំង និងពូជ - រៀបចំដី និងរង - អនុវត្តការដាំ ធ្វើទ្រើង ការពារ ថែទាំ និងប្រមូលផល - សង្កេត តាមដាន កត់ត្រាការលូតលាស់ - សរសេរ ចងក្រងឯកសារស្នាដៃដែលបានអនុវត្ត ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតី ឧស្សាហ៍ព្យាយាម សហការ និងទទួលខុសត្រូវ	

មេរៀនទី២ ដំណាំសណ្តែកកូរ ១- ការជ្រើសរើសដី ២- ការរៀបចំដី ៣- ការបណ្តុះគ្រាប់ ៤- ការដាំ និងធ្វើទ្រើង ៥- ការថែទាំ ៦- ជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ ៧- ការប្រមូលផល ៨- ផលប្រយោជន៍	- មានចំណូលចិត្តក្នុងការដាំដុះ វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់របៀបបណ្តុះគ្រាប់ - រៀបរាប់របៀបដាំ និងប្រមូលផល - រៀបរាប់ប្រភេទជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ - ប្រាប់ពីផលប្រយោជន៍ បំណិនសម្បទា - ធ្វើគម្រោងដាំដំណាំ - ជ្រើសរើសទីតាំង និងពូជ - រៀបចំដី និងរង - អនុវត្តការដាំ ធ្វើទ្រើង ការពារនិងថែទាំ និងប្រមូលផល - សង្កេត តាមដាន កត់ត្រាការលូតលាស់ - សរសេរ ចងក្រងឯកសារស្នាដៃដែលបានអនុវត្ត ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតី ឧស្សាហ៍ព្យាយាម សហការ និងទទួលខុសត្រូវ - មានចំណូលចិត្តក្នុងការដាំដុះ	
មេរៀនទី៣ ដំណាំខ្នឹមស្លឹក ១- ការជ្រើសរើសដី ២- ការរៀបចំដី ៣- ការដាំ ៤- ការថែទាំ ៥- ជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ ៦- ការប្រមូលផល ៧- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់របៀបដាំ និងប្រមូលផល - រៀបរាប់ប្រភេទជំងឺ និងសត្វល្អិតចង្រៃ - ប្រាប់ពីផលប្រយោជន៍ បំណិនសម្បទា - ធ្វើគម្រោងដាំដំណាំ - ជ្រើសរើសទីតាំង និងពូជ - រៀបចំដី និងរង - អនុវត្តការដាំ ការពារនិងថែទាំ និងប្រមូលផល - សង្កេត តាមដាន កត់ត្រាការលូតលាស់ - សរសេរ ចងក្រងឯកសារស្នាដៃដែលបានអនុវត្ត ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតី ឧស្សាហ៍ព្យាយាម សហការ និងទទួលខុសត្រូវ - មានចំណូលចិត្តក្នុងការដាំដុះ	
មេរៀនទី៤ ការចិញ្ចឹមត្រី ១- ការរៀបចំកន្លែងចិញ្ចឹម ២- ការជ្រើសរើសពូជ ៣- របៀបធ្វើចំណី	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់របៀបចិញ្ចឹម និងរបៀបឱ្យចំណី - ប្រាប់ការជ្រើសរើសពូជ និងប្រភេទចំណី - ប្រាប់វិធីថែទាំ និងប្រមូលផល	

៤- របៀបឱ្យចំណី ៥- ការការពារ និងថែទាំ ៦- ការប្រមូលផល ៧- ផលប្រយោជន៍	- ប្រាប់ផលប្រយោជន៍នៃការចិញ្ចឹម បំណិនសម្បទា - រៀបចំគម្រោងចិញ្ចឹម - អនុវត្តការជ្រើសរើសទីតាំង ការជ្រើសរើសពូជ ការចិញ្ចឹម និងរបៀបផ្តល់ចំណី - សង្កេត តាមដាន កត់ត្រាការលូតលាស់របស់ត្រី - សរសេរ ចងក្រងឯកសារស្នាដៃដែលបានអនុវត្ត - ដោះស្រាយបញ្ហាដែលជួបប្រទះ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់ ស្រាវជ្រាវ និងចូលចិត្តការចិញ្ចឹម - បណ្តុះទម្លាប់អត់ធ្មត់ និងឧស្សាហ៍ព្យាយាម - បណ្តុះស្មារតីសហការ ទទួលខុសត្រូវ សាមគ្គីភាព	
ជំពូក២. សិប្បកម្មខ្នាតតូច		៣៥៩
មេរៀនទី១ ការផលិតវត្ថុអនុស្សាវរីយ៍ពីវត្ថុផ្សេងៗ (វល្លិ ស្លឹកត្នោត សំបកខ្យង ក្រដាសពណ៌ ឬកំណាត់) ១- សម្ភារៈផលិត ២- ការផលិត ៣- ការរចនា ៤- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់ពីសម្ភារៈសម្រាប់ធ្វើវត្ថុអនុស្សាវរីយ៍ - ប្រាប់របៀបផលិត និងរចនា បំណិនសម្បទា - ផលិតវត្ថុអនុស្សាវរីយ៍ពីវត្ថុផ្សេងៗ - កំណត់ទំហំវត្ថុអនុស្សាវរីយ៍ផ្សេងៗ - វាស់ កាត់ បិទដើម្បីផលិតវត្ថុអនុស្សាវរីយ៍ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះគំនិតច្នៃប្រឌិត និងបង្កើតសោភ័ណ - បណ្តុះស្មារតីឧស្សាហ៍ ព្យាយាម អត់ធ្មត់ស្រឡាញ់ការងារផលិតរបស់ប្រើប្រាស់	

ជំពូកទី៣. សេវាកម្ម		៣៥៩
មេរៀនទី១ មុខទំនិញ និងសុពលភាពទំនិញ ១- មុខទំនិញ ២.- ស្លាកសញ្ញាស្តង់ដារ និងសុពលភាពទំនិញ ៣- ផលប៉ះពាល់ ៤. សារប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់សុពលភាពនៃមុខទំនិញ - ប្រាប់ពីផលប៉ះពាល់នៃមុខទំនិញដល់សុខភាព - រៀបរាប់ពីសារប្រយោជន៍ស្លាកសញ្ញាស្តង់ដារ និងសុពលភាពទំនិញ បំណិនសម្បទា - ជ្រើសរើសមុខទំនិញដែលមានសុពលភាព - ពន្យល់ពីផលប៉ះពាល់នៃមុខទំនិញដែលគ្មានសុពលភាព - ចែករំលែកបទពិសោធន៍ដល់សហគមន៍ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងការជ្រើសរើសមុខទំនិញដោយពិនិត្យស្លាកសញ្ញាស្តង់ដារ និងសុពលភាពទំនិញឱ្យបានត្រឹមត្រូវមុននឹងលក់ ឬផ្តល់សេវាដល់អតិថិជន	
មេរៀនទី២ ត្រីងៀត ១- ការជ្រើសរើសប្រភេទត្រី ២- គ្រឿងផ្សំ ៣- របៀបធ្វើ ៤- សុវត្ថិភាពចំណីអាហារ ៥- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់គ្រឿងផ្សំ និងសម្ភារៈក្នុងការផលិត - ប្រាប់បរិមាណនៃធាតុផ្សំតាមកូនខ្នាត - ប្រាប់សុវត្ថិភាពចំណីអាហារ និងផលប្រយោជន៍ បំណិនសម្បទា - ពន្យល់ពីរបៀបធ្វើ និងសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ - អនុវត្តការធ្វើត្រីងៀតតាមកូនខ្នាត - ច្នៃប្រឌិតការធ្វើចំណីអាហារតាមតម្រូវការ និងចំណង់ចំណូលចិត្តអតិថិជន ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះគំនិតក្នុងស្រឡាញ់និងចូលចិត្តលើការងារសេវាកម្ម - បណ្តុះគំនិតព្យាយាម និងអត់ធ្មត់ក្នុងការងារ	
មេរៀនទី៣ តំណាប់ស្វាយ ១- ប្រភេទស្វាយ ២- សម្ភារៈប្រើប្រាស់ ៣- របៀបធ្វើ ៤- សុវត្ថិភាពចំណីអាហារ	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ពីប្រភេទស្វាយ និងស្វាយខ្ចី ទុំ - រៀបរាប់សម្ភារៈក្នុងការធ្វើ - រៀបរាប់ពីសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ និងផលប្រយោជន៍	

៥- ផលប្រយោជន៍	បំណិនសម្បទា - អនុវត្តការធ្វើតំណាងស្វ័យតាមក្បួនខ្នាត - បង្ហាញពីរបៀបរក្សាទុកតំណាងឱ្យបានយូរ - ច្នៃប្រឌិតការធ្វើចំណីអាហារតាមតម្រូវការ និងចំណង់ចំណូលចិត្តអតិថិជន ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះគំនិតសន្សំសំចៃ កែច្នៃ និងអនាម័យ - បណ្តុះស្មារតីឧស្សាហ៍ព្យាយាម ថែរក្សាបរិស្ថាន	
មេរៀនទី៤ តំណាងអំពិល ១- ប្រភេទអំពិល ២- សម្ភារៈប្រើប្រាស់ ៣- របៀបធ្វើ ៤- សុវត្ថិភាពចំណីអាហារ ៥- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ពីប្រភេទអំពិល - រៀបរាប់សម្ភារៈក្នុងការផលិត - រៀបរាប់ពីសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ និងផលប្រយោជន៍ បំណិនសម្បទា - អនុវត្តការធ្វើតំណាងអំពិលតាមក្បួនខ្នាត - រៀបចំទុកដាក់សម្ភារៈប្រើប្រាស់ឱ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ - បង្ហាញពីរបៀបរក្សាទុកតំណាងឱ្យបានយូរ - ច្នៃប្រឌិតការធ្វើចំណីអាហារតាមតម្រូវការ និងចំណង់ចំណូលចិត្តអតិថិជន ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះគំនិតសន្សំសំចៃ កែច្នៃ និងអនាម័យ - បណ្តុះស្មារតីឧស្សាហ៍ព្យាយាម ថែរក្សាបរិស្ថាន	
ជំពូកទី៤. សហគ្រិនភាព និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ		៣៥៦
មេរៀនទី១ គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ១- ប្រភេទគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ២- ប្រភេទសេវាកម្មធនាគារ និងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ(កម្ចី បញ្ជីអេធីអ៊ីម...) ៣- សារប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ប្រភេទគ្រឹះស្ថានធនាគារ មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងប្រភេទសេវាកម្មធនាគារ - ប្រាប់សារប្រយោជន៍នៃគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ បំណិនសម្បទា - ស្វែងយល់ប្រភេទសេវាកម្មធនាគារនៃគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ នៅតាមមូលដ្ឋាន - ពន្យល់ពីសេវាកម្មធនាគាររបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ - ពន្យល់សារប្រយោជន៍គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីចូលរួមប្រើប្រាស់សេវាកម្ម ហិរញ្ញវត្ថុ	

	- បណ្តុះគំនិតក្នុងការបង្កើតសមាគមប្រាក់សន្សំ និងកម្ចីប្រាក់	
មេរៀនទី២ កម្ចីប្រាក់ ១- ប្រភេទកម្ចី ២- លក្ខខណ្ឌកម្ចីប្រាក់ ៣- សារប្រយោជន៍នៃកម្ចីប្រាក់	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ប្រភេទ និងលក្ខខណ្ឌកម្ចីប្រាក់ - ប្រាប់សារប្រយោជន៍នៃកម្ចីប្រាក់ បំណិនសម្បទា - ពន្យល់ប្រភេទកម្ចីប្រាក់ - សរសេរលក្ខខណ្ឌកម្ចីប្រាក់ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់គោរពលក្ខខណ្ឌ - បណ្តុះស្មារតីទទួលខុសត្រូវ - បណ្តុះគំនិតទាញយកផលប្រយោជន៍ពីប្រាក់កម្ចី	
មេរៀនទី៣ ការសន្សំប្រាក់(ត) ១- អត្រាការប្រាក់នៃការសន្សំ ២- ការសន្សំផ្លូវការ ៣- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ពីផលប្រយោជន៍នៃការសន្សំផ្លូវការ និងក្រៅផ្លូវការ បំណិនសម្បទា - បង្ហាញភាពខុសគ្នារវាងការសន្សំផ្លូវការ និងការសន្សំក្រៅផ្លូវការ - អនុវត្តការសន្សំជាក្រុម ឬជាបុគ្គល ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះគំនិតសន្សំផ្លូវការ - បណ្តុះគំនិតទាញយកផលប្រយោជន៍ពីការសន្សំប្រាក់	
មេរៀនទី៤ ចំណូល និងចំណាយ ១- និយមន័យ ២- ប្រភពចំណូល ៣- ប្រភេទចំណាយ ៤- បញ្ជីចំណូលចំណាយ	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ប្រភពចំណូល និងប្រភេទចំណាយបានត្រឹមត្រូវ បំណិនសម្បទា - គណនាប្រភពចំណូល និងប្រភេទចំណាយបានត្រឹមត្រូវ - ធ្វើបញ្ជីចំណូលចំណាយ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីចំណាយតាមតម្រូវការ - បណ្តុះទម្លាប់កត់ត្រាចំណូលចំណាយបានត្រឹមត្រូវ	

មេរៀនទី៥ ផែនការការងារ ១- និយមន័យ ២- ទម្រង់ ៣- សារប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់និយមន័យនៃផែនការការងារ - ប្រាប់សារប្រយោជន៍នៃផែនការការងារ បំណិនសម្បទា - កំណត់ទម្រង់ផែនការការងារ - អនុវត្តសរសេរផែនការការងារអ្វីមួយជាក្រុម ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់ធ្វើផែនការក្រោយពេលសម្រេចចិត្តធ្វើកិច្ចការអ្វីមួយ	
មេរៀនទី៦ ការបង្កើតមុខរបរងាយៗ ១- ប្រភេទមុខរបរ ២- ការជ្រើសរើសមុខរបរ ៣- ការបង្កើតមុខរបរ ៤- ការគ្រប់គ្រង ៥- ផលប្រយោជន៍	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់មុខរបរដែលមាននៅក្នុងសហគមន៍ - ប្រាប់វិធីប្រមូលព័ត៌មានពីមុខរបរ និងតម្រូវការទីផ្សារ - ប្រាប់ផលប្រយោជន៍នៃមុខរបរ បំណិនសម្បទា - វិភាគពីតម្រូវការទីផ្សារ និងដោះស្រាយបញ្ហា - ធ្វើគម្រោងដើម្បីបង្កើតមុខរបរបានសមស្រប - គ្រប់គ្រងមុខរបរ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីទទួលខុសត្រូវ - បណ្តុះទម្លាប់ស្វ័យគ្រប់គ្រង - បណ្តុះស្មារតីទំនាក់ទំនងអតិថិជន	
មេរៀនទី៧ ការប្រាស្រ័យទាក់ទង ១- ករណីសិក្សា ២- ការអនុវត្តបំណិនប្រាស្រ័យទាក់ទង	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់ពីរបៀបប្រាស្រ័យទាក់ទង បំណិនសម្បទា - អនុវត្តបំណិនប្រាស្រ័យទាក់ទងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះគំនិតចេះបត់បែនក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា	
ជំពូកទី៥. បញ្ហាសង្គម		៣៥៩
មេរៀនទី១ អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ១- ប្រភេទអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ២- ផលប៉ះពាល់ ៣- វិធីទប់ស្កាត់	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់ប្រភេទអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ - ប្រាប់ផលប៉ះពាល់ និងវិធីទប់ស្កាត់ បំណិនសម្បទា - បកស្រាយពីផលប៉ះពាល់នៃអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ	

	- អនុវត្តយុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីក្នុងការចូលរួមសហការផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកជិតខាង - ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចជួយបញ្ឈប់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារទាន់ពេលវេលា	
មេរៀនទី២ គ្រឿងញៀន ១- ប្រភេទគ្រឿងញៀន ២- ផលប៉ះពាល់ ៣- វិធីទប់ស្កាត់	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់ប្រភេទគ្រឿងញៀន - រៀបរាប់ផលប៉ះពាល់នៃការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀននិងវិធីទប់ស្កាត់ បំណិនសម្បទា - ពន្យល់ផលប៉ះពាល់នៃការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន - ផ្សព្វផ្សាយផលប៉ះពាល់ពីការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀននិងវិធីទប់ស្កាត់ - សហការជាមួយអាជ្ញាធរដែនដី - បង្កើតក្រុមមិត្តអប់រំមិត្ត ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះស្មារតីឱ្យមានបម្រុងប្រយ័ត្ន និងទប់ស្កាត់ការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន	
មេរៀនទី៣ គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ១- មូលហេតុនៃគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ២- ផលប៉ះពាល់ ៣- វិធីបង្ការ-ទប់ស្កាត់	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់មូលហេតុនៃគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ - រៀបរាប់ផលប៉ះពាល់នៃគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ - រៀបរាប់វិធីទប់ស្កាត់ និងបង្ការគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ បំណិនសម្បទា - អនុវត្តវិធីទប់ស្កាត់ និងបង្ការគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ - ផ្សព្វផ្សាយការគោរពនិងអនុវត្តច្បាប់ចរាចរណ៍ដល់គ្រួសារ និងសហគមន៍ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះទម្លាប់មានបម្រុងប្រយ័ត្នក្នុងការធ្វើដំណើរ - បណ្តុះស្មារតីគោរពសិទ្ធិ អធ្យាស្រ័យពេលធ្វើដំណើរ	
មេរៀនទី៤ គ្រោះមហន្តរាយ ១- ប្រភេទគ្រោះមហន្តរាយ ២- មូលហេតុ និងផលប៉ះពាល់គ្រោះមហន្តរាយ ៣- វិធីបង្ការគ្រោះមហន្តរាយ	វិជ្ជាសម្បទា - រៀបរាប់ប្រភេទនៃគ្រោះមហន្តរាយ - រៀបរាប់មូលហេតុ និងផលប៉ះពាល់ - រៀបរាប់វិធីបង្ការគ្រោះមហន្តរាយ	

	បំណិនសម្បទា - បង្ហាញឧបករណ៍ ឬសម្ភារៈសម្រាប់បង្ការគ្រោះមហន្តរាយ - ដោះស្រាយបញ្ហាតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះគំនិតស្វែងយល់ព័ត៌មាននៃគ្រោះមហន្តរាយ - បណ្តុះស្មារតីប្រុងប្រយ័ត្ន និងបញ្ចៀសគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗបង្កដោយគ្រោះមហន្តរាយ។	
មេរៀនទី៥ បំណុលវ័ណ្ណក ១- និយមន័យ ២- មូលហេតុនៃបំណុលវ័ណ្ណក ៣- គុណវិបត្តិបំណុលវ័ណ្ណក ៤- វិធីបង្ការបំណុលវ័ណ្ណក	វិជ្ជាសម្បទា - ប្រាប់និយមន័យបំណុលវ័ណ្ណក - ប្រាប់មូលហេតុនៃបំណុលវ័ណ្ណក - ប្រាប់គុណវិបត្តិនៃបំណុលវ័ណ្ណក - ប្រាប់វិធីបង្ការបំណុលវ័ណ្ណក។ បំណិនសម្បទា - ពន្យល់មូលហេតុនៃបំណុលវ័ណ្ណក - បកស្រាយគុណវិបត្តិផ្សេងៗនៃបំណុលវ័ណ្ណក - បង្ហាញវិធីបង្ការបំណុលវ័ណ្ណក។ ចរិយាសម្បទា - បណ្តុះគំនិតពិចារណាបានត្រឹមត្រូវមុនធ្វើការសម្រេចចិត្តខ្លីដើម្បីជៀសវាងបំណុលវ័ណ្ណក - បណ្តុះស្មារតីទទួលខុសត្រូវ។	

៨- ឯកសារយោង

- ១- ក្របខណ្ឌកម្មវិធីសិក្សាចំណេះទូទៅ និងអប់រំបច្ចេកទេសរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ឆ្នាំ២០១៥
- ២- ក្របខណ្ឌកម្មវិធីសិក្សាអប់រំបំណិនជីវិត របស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ឆ្នាំ២០១៦
- ៣- កម្មវិធីសិក្សាលម្អិតបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន សម្រាប់បឋមសិក្សា របស់នាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សា ឆ្នាំ២០១១
- ៤- កម្មវិធីសិក្សាលម្អិតបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន សម្រាប់ថ្នាក់ទី៧-១០ របស់នាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សា ឆ្នាំ២០១១
- ៥- ឯកសារណែនាំគ្រូការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន (កម្មវិធីសាលាកុមារមេត្រីនៅមធ្យមសិក្សា) របស់ នាយកដ្ឋានមធ្យមសិក្សាចំណេះទូទៅ ឆ្នាំ២០១៥
- ៦- ឯកសារមេរៀនបំណិនជីវិតសម្រាប់សិស្សថ្នាក់ទី៧ ទី៨ ទី៩ របស់អង្គការរួមផ្សំ បោះពុម្ព ឆ្នាំ២០១៧
- ៧- ឯកសារបំណិនជីវិតសម្រាប់មធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ របស់គម្រោងកែលម្អអប់រំកម្រិតមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១៣
- ៨- ឯកសារបំណិនជីវិតសម្រាប់មធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ របស់គម្រោងកែលម្អអប់រំកម្រិតមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា បោះពុម្ពឆ្នាំ ២០១៤។

៩- បញ្ជីឈ្មោះគណៈកម្មការ

គណៈកម្មការគ្រប់គ្រង

- ១- ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ ហង់ ជួន ណារ៉ុន
- ២- ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ ណាត ប៊ុនធឿន
- ៣- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត អ៊ឹម កុច
- ៤- លោកជំទាវ ទន់ សាអ៊ឹម
- ៥- ឯកឧត្តម ពុត សាមិត្ត
- ៦- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ឱម សិទ្ធិ
- ៧- លោកបណ្ឌិត ម៉ុក សារ៉ុម
- ៨- លោក វ៉ែត សារ៉ា
- ៩- លោក អោ សៀម

គណៈកម្មការរៀបចំកម្មវិធីសិក្សាលម្អិត

- ១- លោក វ៉ែត សារ៉ា
- ២- លោក នួន វណ្ណសៀន
- ៣- លោក ព្រ៉ា វិបុល
- ៤- លោក ផេង វិមាន
- ៥- លោក សួរ ច័ន្ទប៊ុរី
- ៦- លោក ឡេង ស៊ីវណ្ណដុល្លា
- ៧- លោកស្រី ទេព ប៊ុណ្ណារី

- ៨- លោក លឹម សុជាតិ
- ៩- លោក សោមនស្ស ភិរម្យ
- ១០- លោក ជា យូទ្រី
- ១១- កញ្ញា រស់ ច័ន្ទអមរ៉ា
- ១២- លោកស្រី គង់ សារី
- ១៣- លោក ទុយ សម្បត្តិ

គណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យ

- ១- ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ ណាត ប៊ុនធឿន
- ២- ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ ច័ន្ទ សំណាញ
- ៣- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ជេត ជាលី
- ៤- លោកបណ្ឌិត ម៉ុក សារ៉ុម
- ៥- លោក យ៉ិន ធី
- ៦- លោក យឹម សារិន
- ៧- លោក ស៊ុន ប៊ុណ្ណា
- ៨- លោក វ៉ា វុឌ្ឍិ

ជំនួយការបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ

- ១- លោក លឹម សុត្តារិទ្ធ
- ២- លោក អេង វណ្ណារិទ្ធ
- ៣- លោក មឿន លិនណា
- ៤- លោក ជួន ចៃ

លេខាធិការដ្ឋាន

- ១- លោកបណ្ឌិត ម៉ុក សារ៉ុម
- ២- លោកបណ្ឌិត ជ័យ ចាន់ធឿន
- ៣- លោកបណ្ឌិត យុន គឹមលាង
- ៤- លោកបណ្ឌិត ម៉ម សុជាតិ
- ៥- លោក អុន ស៊ីវុធា
- ៦- លោក យ៉ិន ធី
- ៧- លោក យឹម សារិន
- ៨- លោក ហាក់ ធម្មតា
- ៩- លោកស្រី វ៉ាន់ លីណា

បរិយាសស្សនា

អភិវឌ្ឍបុគ្គល គ្រួសារ និងសង្គម
សហគ្រិនភាពនិងភាពជាអ្នកដឹកនាំ
ការទទួលខុសត្រូវ
កាយសុខភាព
ចិត្តសុខភាព

វិជ្ជាសស្សនា

អក្ខរសាស្ត្រ
លេខសាស្ត្រ
ភាសាបរទេស
បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននិងទូរគមនាគមន៍

បំណិនសស្សនា

បំណិនពិចារណានិងការបង្កើតថ្មី
ប្រាស្រ័យទាក់ទងនិងធ្វើការងារជាក្រុម
អនុវត្តចំណេះដឹងនិងជំនាញ